

Sapientie Ca. II et III

inferno fecimus pactū

Ca. II
Rab. Dixerunt em.
Raban. Vox pditorum qui tanq̄m bruta animalia que sunt p̄n tia amant. despiciunt futura. nec post hanc vitā requie eternā sperant. de quibus dicit. Hō cum in honore es sit nō intel. Et yasias increpat dices. Di cistis em p̄cūlūs fe dus cū morte. et cuz i ferno fecim⁹ pactū rē. Et amos. De qui tor mitus in leculis ebur neis et lascivitatis stratis vestris ab inferis. Quia ex nihilo nati sumus. et post hec erimus tanq̄ non fuerimus. Quoniam sumus et statuēs in naribus nostris. et ser lis nūbil valens mo scintille ad p̄monēdū cor nostrum. Quia extinct⁹ cinis erit cor pus nost̄z. et sp̄s diffundet tanq̄ mollis aer. Et transiet vita nostra tanq̄ vestigium nubis. et sicut nebula dissoluet. que fugata est a radiis solis. et a calore illius aggrauata. Et nomē nost̄z obliuionē accipiet p̄ tempus. et nemo habebit mēoriā op̄m nost̄z. Umbræ em̄ transitus est tempus nost̄z. et nō ē reuersio finis nostri. qm̄ cōsignata est. et nemo reuertitur. Vite ergo et fruamur bonis que sunt. et vita mur creatura tanq̄ in iuuentute celeriter. Vino p̄cioso et vnguentis nos impleamus. et nō p̄tereat nos flos tempis. Coronemus nos rosis antequā marcescant. nullū pratum sit qd̄ nō p̄transcat luxuria nostra. Nemo nostrum eros sit luxurie nostræ. Utique relinquam⁹ si gna leticie. qm̄ hēc ē p̄s irā. et hēc ē eros. Oprimam⁹ paupērū. et

Vere exigū est. q̄r et nihilo. Vel aliter. Vere non erit nobis quies post obitū. quia exigū est et in nihilo redigemur.

Qm̄ sumus. Vere nihil erimus. q̄r sumus et statuēs ē in naribus nostris. i. in corpore nostro. i. corp' nostrum sumo et statui cōparat. qui simul orin tur et deficit. et sermo scintille. i. anima p̄pabilis scintillæ. q̄ statim fit nihil. sermo dico. i. anima ad p̄monēdū cor nostrum. i. vegetat corpus. Et q̄ ita sit et p̄monēdū p̄bat subdēs. Quia extinct⁹ cinis et post spiritus diffū detur zc.

Opprimam⁹. Rab. Generaliter p̄tinent hēc ad eos q̄ deā p̄tēntes nulli sexu l' grati p̄cunt. sed iniuste et auare omnes o p̄prium. Specialiter vero hereticos tangunt. qui p̄ angem eccliḡ populum modis omnibus p̄sequunt. et viduam. de qua dictum ē. Audiam eius bñdicē benedicam⁹ zc. Eter ranos. i. p̄phas et apōstolos reprobēdūt. nō diuin⁹ legis decreta. s

Ca. II
Dixerunt enim
Et si apte non audient. ip̄ū cogitat̄s apud se n̄ re p̄tis cōtre. Exiguū. et cū tedium est tps vitæ nostræ. non est refrigerium in sine post hominis. et non ē qui agnitus sitre morem uersus ab inferis. Quia ex nihilo nati sumus. et post hec erimus tanq̄ non fuerimus. Quoniam sumus et statuēs in naribus nostris. et ser lis nūbil valens mo scintille ad p̄monēdū cor nostrum. Quia extinct⁹ cinis erit cor pus nost̄z. et sp̄s diffundet tanq̄ mollis aer. Et transiet vita nostra tanq̄ vestigium nubis. et sicut nebula dissoluet. que fugata est a radiis solis. et a calore illius aggrauata. Et nomē nost̄z obliuionē accipiet p̄ tempus. et nemo habebit mēoriā op̄m nost̄z. Umbræ em̄ transitus est tempus nost̄z. et nō ē reuersio finis nostri. qm̄ cōsignata est. et nemo reuertitur. Vite ergo et fruamur bonis que sunt. et vita mur creatura tanq̄ in iuuentute celeriter. Vino p̄cioso et vnguentis nos impleamus. et nō p̄tereat nos flos tempis. Coronemus nos rosis antequā marcescant. nullū pratum sit qd̄ nō p̄transcat luxuria nostra. Nemo nostrum eros sit luxurie nostræ. Utique relinquam⁹ si gna leticie. qm̄ hēc ē p̄s irā. et hēc ē eros. Oprimam⁹ paupērū. et

Ca. II
In p̄phte vel apostolus nō pcamus vidue. nec veterani re sapientia. uereamur canos mlti tps. Sit aut quod enim infirmū est inutile inuenitur quasi fortitudinē p̄ iusticia habeam⁹. Et votū fortitudo nostra lex iusticie. L' iudeorum. Et christū qui peccati nō fecit. i. eccliam morte christi viduata. Et cum vtili cumueniamus ergo iustū. qm̄ in carutilis est nobis. et contrarius ē op̄i ualibus. Et quasi transgressorib⁹ bus nostris. et impropat nobis pecata legis. et diffamat in nos pec-

data deī transgredim⁹ prop̄ter traditionem nostram. cata discipline nostre. Dromittit se substantiale dō et coeternum sciam dei habere. et filiū dei se no-

minat. factus est nobis in tradu stras traducit in lucem. Et embre nō possunt cōstitutionē cogitationum nostrar̄. Gra vide lucem. uis est nobis etiā ad videndū. qm̄ omnino sine peccato. dissimilis est alij vita illius. et im les facte finaria fa mutare sunt viē ei⁹. Lanq̄ nuga cientes et dicentes cōstatimati sumus ab illo. et ab actionib⁹ traditōib⁹. q̄de stinet se a vijs nostris. tanq̄ ab im futura vita non cogitant. spēn future vite p̄ mundicū. et p̄fert nouissima iusti ferti sue voluntari dōlē. unde ei more machi rum. et gloria se dēū patrē habere nantur.

Cideamus. Rab. Similia in euangelio dicunt. vbi pontifices et pharisei consilium inuerūt quō ieluz mori tradiderent. et in cruce posito ille debat dicentes. Si rex israel est descendat nunc de cru ce. Et Morte turpissima. Et morte turpissima quasi. videbimus si post condēnem dēū. Erit em̄ ei respectus mortem resuscitare valeat carnē suā. dicit autē ex sermonibus illius. Hec cogita. Soluite tēplūz hoc et in triduo excitabo illius. uerunt et errauerūt. excecauit enīz illos malitia eoz. Et nescierunt sa filia dei. quoniam in maluola animā non intro ibit sapientia. Et mortis christi cramenta dei. neq̄ mercedē spera uerū iusticię. nec iudicauerunt boz mors christi honor est et salus sanctorum nōrem animaz sanctoraz. Qm̄ dēū creauit hominē inerterminabilem fecit deus hominē ad imaginē et simili et ad imaginē similitudinis sue fecit tuđm suā. qui inuidit hoī dea illum. Inuidia autē dyaboli mors tuđm quā perdidit. introiuit i orbe terraz. imitan̄ au tem illum q̄ sunt ex pte illius.

Ca. III
Martirium
Historum aut
animē in manu dei sunt. et non tāget illos tormentū mortis qui palma martiriū at fctionem putat et extermiū. Cisi sunt oculis insipientiū mori.

erroris sui deuia sequū tur. nec ipsi capiti p̄rent. s̄ blasphemant et arguunt

Morte turpissima. crucis. q̄ vls ad passionēz christi pena reorum fuit. nunc tro phei est victoriz. et ecclie gloria

Qm̄ dēū crea tūt. i. nō est autor malorum dēū. ad imortitatem em̄ creauit hominem qui dyabolice consentiēs suggestioni mortis sententia subiectus est.

Ca. III
Iustoz atra in ma. In priori capitulo iniquoz sententia expressa est. quā p̄tra christū p̄tulerunt. nōc autē p̄dēnatūr stulticē q̄ sanctos interire putant quos pro eius confessione trucidant.

Sapientie

Ca. III.

Sicut holocaustus quod totum per ignem offeret deo, acceptum est ita passio martirum per calorem fidei, et fervorem caritatis in odore suavitatis deo oblata in conspectu domini preciosa est. Unde preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius.

Sicut ille Scintilla dno facit, scilicet mutat circa arundinetum, tu in dicat.

Et regnabit dominus. Cum quo et membra regnabunt. Unde in daniele dicitur Regnum et potestas et magnitudo regni, quod est super celum dabitur populo sanctorum aeternissimum.

Sapientiam Raban. Possunt huius retici in hac sententia notari, qui sapientias divinam et fidei regulam abhiciunt, labores doctrine sine et errorum sectas sine fructu vite eternis expedites, quorum intentio stulta et nequissima opera.

Factura Sapientia enim que deus bene dicendo creauit, non male dicitur, sed operationem reproborum maledictorum ne eterna dignitas esse ostendit.

Dom felix. Raban. Dicitur in sterili et in spadone virginum ordo intelligi, de quo in psalma dicitur. Non dicat eunuchus ecce ego lignum aridum etalem suis se eunuchus iohannez quem iesus amavit, plurimum ecclesiasticis historiis tradunt, qui super predictis domini in cena recubuit, qui petro tardius ambulante eleuatus virginitas alio ad dominum currit, qui auctor est dicens regne secula nescierat. In principio erat verbum et. Fatiscat igitur canillatio indeorum, que seminans apertegnum gloriam cum prudencia sit in voluntate animi non debilitate corporis.

Tunc s. finis quia nulla finem per afflictionem perturbant eos habitueros extimata est afflictio exitus illorum reputacione malorum.

Et ab itinere iusto abierunt in exterminium, et quod a nobis est iter exterminetur quicunque in spe, tanto in re. Et quod minuti illi aut sunt in pace. Et si coram deo corona glorie.

Habent hominibus tormenta passi sunt defectus, vita spes illorum immortalitate plena est corporaliter. Quod si pueri ea suisti fidelis supra multa te constituantur.

In paucis veraci, et multis bene dicuntur, castigavit multos tribulationibus sponserem, quoniam deus tempore illorum temptatos vel probatos, et anticipacione beatitudinis inuenit illorum dignos se. Langor tedium sue, et sic aurum in fornace non virutus sed probatur, ita martyres non deficit, sed aurum in fornace probavit illorum et ad gratiam parantur.

Quasi holocausti hostias accepit illos, quasi non est perpetua mortis sanctorum.

Sed in die iudicij copiosa remuneratio.

Th in die iudicij quando coronabit illorum, et in tempore erit respectus illorum.

Sed in die iudicij signi qui arundinetum citro consumunt, subiectam lancerorum mutationem, et vim dictam celestem reproborum demonstrat.

Fulgebunt iusti, et tanquam scintille subiecti malos consumunt. Quia pueri in arundinetum discurrent. Judicabunt nationes, et dominabunt populis regni eius non erit finis.

Et regnabit dominus illorum, et impetratus.

Sed quia secundi confidentia veram datur intellectus veritatis.

Qui considerunt in illum intelligentiam, et qui in futuro a societate non poterunt aequali quem bic fidei et scientie tenebantur.

Veritate, et fideles in dilectione ac scientie societas, et perpetua.

Qui escent illi, et quoniam donum et parere.

Sed quos elegit de mundo, et quia cum iusti intrabunt in requiem cum populo sanctorum altissimi impetrabunt in supplicium eternum electis eius.

Imperii autem secundum quae

Sed penitentia.

Cogitauerunt correptos habebunt.

Th iusticiam vel ipsum dicunt, et a domino regnare.

Non neglerunt iustum, et a domino recesserunt qui sapientiam et disciplinam abhiciunt.

Recesserunt. Sapientiam enim et disciplina male operantur, et quia per naturam

Plumam qui abhiciuntur est, et va

Temporalia foris eterna peccata impunita.

Cuia est spes illorum, et labores sine

Secundum mercedem, et quia celeste habitationem non merentur.

Fructu, et inhabilitaria opera eorum.

Sed quod voluptates carnis, vel pravae interpretationes vel dogmata.

Mulieres eorum insensatae sunt, et ne

Opere prava vel dogmata.

Si di quoniam filii illorum.

Maledicta gna maledictione.

Creatura eorum, quoniam felix est

Casta et continens anima quae, nec heresi nec idolatria polluitur.

Sterilis et coinqnata, que nescivit

Actu adulterii, et in die iudicij, et scientie beatitudinis thororum, et delicto, habebit fructum.

Sed quoniam respicit deus animas sanctas remunerando, et ipse recipiet cum contemplando.

In respectione animarum sanctorum,

Eunuchs propter regnum celorum. Et spado quod non opatus est per manus suas iniqtatem, nec cogitauit aduersus deum nequissima. Dabit enim inter sanctos suos illi fidei donum electus, et sors in te-

Plo dei acceptissima. Bonorum enim

Sed quia gaudium eternum.

Verere gloriosus est fructus, quod sa-

Pcientia est radix buis fructus, et vita eternae, et sapientia non auferit sed confert vitam.

Laborum gloriosus est fructus, et

Sed pectus salutis affert fructum.

Que non concidat radix sapientie.

Discipuli hereticorum qui verbis dei adulterat

Sed eterna consumptione

Filius autem adulterorum in consummatione

Sed postule conscientie, et filii

Discipli-

One erunt, et ab iniquo thoro semine-

Sed in futuro, et corpore polluto conscientia ma-

Exterminabitur. Et si quodem longe

Sed quia memoria illorum in eternum

Vite erunt, in nihilum putabuntur

Benedictione carebit

Et sine honore erit nouissima senectus.

Considerat illorum. Et si scelerius defun-

Cti fuerint, non habebunt spem neque in

Die agnitionis allocutio-

Nationes, et damnatio.

Enim iniqui, dire sunt plumbatois.

Ca. III.

III.

Quam pulchra

Est casta generatio cum clari-

Tate immortalis est enim memoria apud deum.

Illius, quoniama et apud deum nota est

Sed apud homines.

Cum prius est illam

Sequitur exemplum eius, et quia et recordatio-

Nem sui posteris relinquuntur.

Imitantur, et desiderant eam cum

Sed non erit dolor de pacto certamine, quia

Sed edurerit, et in perpetuum coronata

Essecutionum magnitudinem primum vincet.

Triumphat, incoinqnatorum certamen

Smultiplem

Primium vincens multigena

Sed hereticorum, et multiplex, et doctrina-

Autem impiorum multitudine non erit.

Sed noctua, et alias spuria vitulana.

Superflua argumenta.

Vtilis, et adulterine plantationes

Sed quia persecutorum re-

Non dabunt radices altas, nec stabili-

Sto vel exame iudicij cito decidet

Firmamentum collocabunt. Et si

Sententia divina scriptura, sed hoc est, si

In ramis in tempore germinaverit.

Infirmiter posita a vento comone-

Sunt persecutorum vel discussionum iudicij.

Buntur, et a nimietate ventorum

Spenitus euellentur

Eradicabuntur. Confringetur enim ra-

Scensus

Mini incosummati, et fructus illorum

Sunt vix inuenientur aliter scriptum.

In die agnitionis

Ca. III.

Dom pulchra

Raban. Utique apud

Hereticis et schismaticis

Laudat catholicos et co-

Rum discipulos, quorum

Fides pura et simplex

Doctrina, et ideo estima

Digna memoria, quoniam eorum generatio

Apud deum probata

Pulchre ubi scilicet

Pulchra quam ad opa,

Casta quam ad innocen-

Tiam mentis, clara quam

Sunt ad virtutem aitore

Destest esse casta cor-

Pore, et pulchra in suspi-

Ccie, et ideo ait cum da-

Ritatem.

Premium vin-

Cces. Premium datum

Per certamine trahitorio

Quid maius est illis certa

Minibus et persecuto-

Nibus.

Multigena autem

Impiorum alternati-

Te catholice et hereti-

Cis loquitur, ut ho- rum sapientiarum il-

Llorum vituperabilem

Demonstrat resursum

Platationes.

Quoniae moscos gre-

Cce: vitulus latine dici-

Mosceumata quod

Vitulum non intellexerit

Esse plant

Justus Rabanus
Cum dixisset de malorum interitu, te bonorum requie addidit, quod post finem vitæ punitis qui bonis et malis est communis, hic te morte transirent ad vitam, illi te vita ad mortem eternam.

Placens deo.
Rab. Non ideo tollit tens dilectum suum de mundo, quod non possit inter peccatores enim immunitum a peccato servare, quod discipulos quos misericordia agnosceret iterum pos patri commendauit dicens. Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serues eos a malo. Sed indicij sui roem obseruat, ut quos presemit et perfidinauit, vocet et iustificet, alios autem iniquitate damnat. Unde petrus. Non uit deus pios de temporatione eripe, iniquos vero in die indicij cruciandos referuare.

Fascinatio et cetera.
Rab. Notat haec lenitatem generalis lasciviani reproborum, sed manus astutia hereticorum, qui pranis doctrinis et cupiditate nocturna, avertunt sensum hominis a tramite veritatis, fascinat enim et grauat qui adulando impedit, vel laudando recipit. Unde Curiebat bene, quis vos fascinavit. Et in pueribus, Domini inuidi cruciat oculos. Iundus enim greci significantur fascinator dicitur. His exemplis docemus, quod inuidus aliena felicitate cruciat. Vel quod felix est alio fascinante leditur.

Rab. In priori scripto vel comate hereticorum psalmum, in sequenti exprimit martrium gloriam, qui in bireuti tormento laudabilem expenderunt vitam, sed mors ipsa fuit eis grata annosa, que eis eternam vitam pepit. Tunc enim eos a malorum societate separavit, ut absconderet eos in absconditudo facilius, a turbatione hominum.

Sine voce excommunicationis. quod erunt in ex-

spacio, venenosi inutiles, et acerbi ad manducandum et ad nihilum apti. Ex inquis emi discipuli vel opa sibi, et omnes filii qui nascuntur testes sunt argumentum quod merito damnati sunt hereticos vel nequicem aduersus penates interrogoliber malorum. **Justus auctor si morte a malo occisus persecutoribus preoccupatus fuerit.** in refrigerio quasi non eras corporis, sed matutina me erit. **Senectus enim venerabilis est eius.** et morum probitas laudatur. non diuturna; neque numero annorum quasi ille binus canere, quod binus sensare computata. **Lani sunt sensus hominis.** quasi binus est senectus qui invenit et simplex et etas senectutis vita immaculata.

Placens deo factus dilectus et viuens inter peccatores translatus est. **Raptus est ne malitia mutaretur.** **nugator hereticorum intellectum ei.** aut neficio deciper animam illius. **Fascinatio enim nugator.** quasi simplicibus, et corrumptis bonis citatis obscurat bona, et incostanter mores colloquia prava concupiscitur transuertit sensum sine malitia. **Consummatum in brevi expleuit tempora multa.** **Placita enim erat deo anima eius.** propter hec perauit educere illum de medio iniquitatibus. **Populi autem videntes et non intelligentes.** nec proponentes sibi in pectoribus talia, quam gratia dei et misericordia in sanctos eius, et res digna retributo.

Specus in electos illius. **Londibz.** sed in futuro, et in martirio, et pectoribus suos. Unde in apocalypsi. Redire illi sicut ipse redierat quod iustus mortuus est viuos immitit, et duplicate duplicita secundum opa eius, pios, et iuuentus celerius contumelias pectoribus mata longam vitam iniusti. **Uidebunt morte.** et in martirio, enim finem sapientis et non intelligenter, qui sit datus ei vita eterna, quid cogitauerit de illo deo, et quem armis fiduci, et re munierit illum dominus. **Uidebunt et contemnet illuz.** illos autem dominum, qui in iudicio quandoque sibi sperabat provocare inuenient nocuisse irridebit. **Et erunt post hec decidenses.** sicut olera berbarum cito deciderunt post honorum et in contumelia inter mortuos impetravimus. **Quoniā dominus superbia et cecus.** dirumpit illos inflatos sine voce, et cuarter, et vitam illorum quam stabilem esse putant, et mouebit illos a fundamētis, et

bant. **Vicibus ad supremū desolabitur.** **Et in penit. quod consolatōe nulla relevabitur.** erunt gementes, et memoria eorum in eternum, et ad iudicium, et agnoscentes scilicet que fecerunt cogitatione accusantes perierit. **Clementer in cogitatōe pecatorum suorum tamidi, et traducent accusantes scilicet illos ex aduerso iniqtates ipsorum.**

casabiles, quia cum cognovissent deum non sicut deum glorificarent aut grās egerunt sed evanuerunt in praesens cogitatōibz suis.

Ca. V.
Tunc stabūt iudicantes.

Cum iudicabunt populi impensis. **Ubi in magna constātia ad pectores suos.** **In martirio versus eos qui se angustiaverunt.** **Stultos scilicet et vanos iudicauerunt.** **Conversos illorum et qui abstulerunt labores illorum.** **Secundum de gloria ad penitentias, et adversarios suos de pena ad coronas translatos.** **Uidebentes turbabunt timore horribili, et mirabuntur in subitatione sperante salutis, gemetes per angustias, et spes, dicet inter se penitentias agentes, et per angustias spes gemetes.** **Hic sunt quos aliqui in derisum habuimus, et in similitudine ne imperiū.** **Nos insensati, vitam eorum estimabamus insaniam, et sine honore.** **Ecce quod reputati sunt inter filios dei, et iter sanctos sororium illorum est.** **Ergo errauimus a via evangelii divini legis, et christi soli iusticie.** **Qui oritur timentibus se, in cuius veritatis et iusticie lumen non luxit penitus, et protectione est vera suauitas nobis, et sol intelligentie non est ortus nobis.** **Lassati sumus in via iniquitatis et pectoris, et ambulauimus vias difficiles, viam autem dominini ignorauimus.** **Quid nobis probabilius terrenarum rerum defectus ostenditur, fuit supbia, aut divinitas iactantia quid nobis contulit?** **Transierunt omnia illa tanquam umbra, et tanquam nuncius percurrens.** **Et tanquam nauis que pertransit fluctuantem aquam, cuiuscumque posterioriter non est vestigium inuenire, neque semitam carinam illius in fluctibus, aut avis que transvolat in aere cuius nullum inuenit argumētum itineris illius, sed tamen sonis**

Ca. V.
Lassati sumus. **Rab.** Lassati sunt philosophi in via iniquitatis, quia ratocinando mundi machinaz diuino honore sublimates creature potius seruerunt quam creatori. Ideo in exquisitione sua defecerunt non salutem, sed pectorem invenientes. Heretici quoque vias difficiles superbiendo ambulant, et etas ponunt nefandas, nec viam domini que est veritas et vita agnoscat. Ideo semet ipsum in pectorem tradidit, nec eis studium punitis vitę aliquid utilitatis contulit, quod post mortem non premiatur, et pena succedit. Unde dicunt doletes. Quid nobis profuit supbia?

Tanquam umbra. **Per umbram obliniōnem metis, vel morte carnis, quibus humana vita obnoxia est, accipimus, et nunc pectoris currente passionem animam vel corporis que percedunt occasu vite corruptibilis.**

Rab. Per autem excellentiam vel heresim, per nauem vero levitatem humanae mentis, que per amaras seculi vidas demonum flatibus agitat, et sagittis dolos et insidias iugorum. Hec enim omnia in mundo vertantur, et tandem infructuosa penitentia possesso ribus suis relinquentur. Unde gemetes nulla voce pectoris releniuntur. Unde sequitur, **Talia dixerunt in iter no[n] z.**

tus alarum verberas leuem ventum
z scindens per vim itineris aerem.
comotis alis transvolavit. et per hoc
nullum signum inueniens itineris illius.
aut tanquam sagitta emissa in locum de-
finitum. diuisus aer continuo in se
reclusus est. ut ignoretur trahitus
fusca nullum sui reliquit vestigia.

stutum. diuisus aer continuo in se

reclusus est. ut ignoretur trahitus
fusca nullum sui reliquit vestigia.

illius. sic et nos natu continuo desi-
ctus et cursus.

numus esse. et virtutis quidem nullum

signum valuumus ostendere. In ma-

lignite autem nostra presumptum?

Talia dixerunt in inferno hi qui pec-

cauerunt. quoniam spes impiorum tan-

quam lanugo est. que a vento tollitur

et tanquam spuma gracilis quam a pcella

sicut humus vento dissoluitur.

sic humana vita tempore mutatione dissoluitur.

dispergitur. et tanquam sumus qui a ve-

nicis pegrini et hospites sumus. Unde ecclesiastis.

eo diffusus est. et tanquam memoria ho-

memoris preterit et generatio aduentus.

spiritus vnius diei pretereuntis Justi-

qui vita eterna.

aurem in perpetuum vivent. et apud

in quo speraverunt. et laboris primi.

Domini est merces eorum. et cogi-

ta cogitatu tuu in domino. et ipse te auertiet.

tatio eorum apud altissimum. Ideo

ut cum christo regnet. et deuicto hoste.

accipient regnum decoris. et diade-

ma vel spiritus et chris-

ma. qui manus brachium

et dextera patris dicitur.

ma speciei de manu domini. quoniam

bis et in futuro.

dextera sua teget eos. et brachio sa-

cto suo defendet illos. Et accipiet

armaturam zelus illius. et armabit

creaturam ad ultionem inimicorum.

Induet pro torace iusticiam. et ac-

cipiet pro galea iudicium rectum.

Hunc scutum inexpugnabile est

tatem: acutum autem diram iram in lance-

ecclie. s. cum rege suo.

am. et pugnabit cum illo orbis ter-

rorum. et iniuriorum. et ad utilitatem electio-

nem. vel ad damnationem reproborum. s. pro vo-

to actorum vel ducotorum

rarium contra insensatos. Ibunt

et coniuncta. s. predicationis. vel chorus catechesis

miraculorum.

Directe emissiones fulgorum. et tanquam

spiam. s. intentos doctorum.

habent curuato arcu nubium exter-

minabunt. et ad certum locum insili-

s. p. meritorum. s. qualitate.

incipiant. Et a petrosa ira plene grandu-

nes mettentur. et candescet in illos

als scabescet.

Et perturbatio seculi.
aqua maris. et flumina cōcurrent
duriter. Contra illos stabit spiritus.
s. vindicta ultimi in
dicij q. dividet ipsos.
virtutis. et tanquam turbo venti diu-
s. gebante desolatōia cōne-
det eos. et ad heremus p̄ducet om-
s. terrenam substantiam et carnalia ope-
nem terram iniquitas illorum. et
s. causa est eis cōuersio eius. et
malignitas eueret sedes potentia.

s. que semper be-

ne regit anima.

Elior est sapientia

s. corporis sc̄z et que sepe i pecca-

ta precipitant. s. animo. s. prude-

tia dirigit gressus hominis

ta. q. vires. et viri pru-

s. corpore.

dens melior quam fortis Audite ergo

s. plati.

reges et intelligite. discite indices

s. cordis

finium terre. Prebetate aures vos

s. accepta potestate a deo

qui continet multitudines. et pla-

s. subiectis.

cetis vobis in turbis nationum.

s. iudicandi in terra-

q. data est a domino potestas vobis

s. punitio

s. in iudicio.

et virtus ab altissimo: q. interrogabit

s. tangit de om-

opa vestra. et cogitationes scrutabit

s. inibus iudicaturus

s. ecclie.

q. cum effetis ministri regni illius.

s. alios v. nos

non recte iudicatis. neque custodi-

atis legem iusticie. neque secundum volu-

s. de virtute in virtutem: s. horrendum est in

s. cide in manus dei viuetis

tatem dei ambulantis. Horrede

s. potentes sc̄z ma-

et cito apparebit vobis. q. duris-

s. gis punitur quibus plus constitutur

s. sum iudicium in his qui possunt fieri

s. remissio peccatorum

Exiguo enim concedit misericordia

Potentes autem potenter tormenta pa-

tientur. Non enim subtrahet persona

cuiuscumque dominus qui est omnium domia-

tor. nec verebitur magnitudinem

s. quasi equalis cura est illi

cuiuscumque pusilli et magnus

de omnibus. quia omnes creauit.

ipse fecit. et equaliter cura est illi de

omnibus. Fortioribus autem fortiori

s. ecclie rectores vel omnes quibus animari

stat eruditio. Ad vos ergo reges

suorum regnum commissum est

sunt huius sermones mei. ut discatis

s. diuinā s. in prevaricationē peccatorum dei

s. sapiam. et si eradicatis. Qui enim cu-

s. qui s. sequitur iusticiā s. i. iusticie sue punitum ac-

sipient. s. iustificabuntur.

Studierit iusticia. iuste iudicabūs.

Et flumina tecum est. psecutionum co-
motiones. plures enim

corda prauorum que ha-

bitatio non emollit. fla-

gellum correctis fran-

git.

Moniti rectores ecclie

et iusticia et veritate

seruent et discrete itelli-

gere festinēt. quia acce-

pta potestate a domina

gistris et indices sunt fra-

trum suorum. et indicet

illos secundum equitatem

et doceat regulam fidei

cum opibus bonis. et

ipsi quoque iudicium dei

expectant. qui non fallit

ne fallit. quia non solu-

opera. s. cogitationes et

voluntates indicabit

Exiguo his. s. q.

ignorantiam v. fra-

gilitatem mali

et necessitatē

peccauerunt. et humili-

ti penitentia teleuerit.

Potentes. qui sc̄z

mandata dei premere

do. graria. peccata co-

miserunt. nec penitue-

runt. Sicut enim poten-

tiores fuerunt in impi-

etate: fortiora susine-

ntur. tunc tunc gebe-

ntur.

No. enim s. Non

est plouarus acceptor

deus. vniuersitatem in

xia vias suas iudicat.

nto sermone ad poten-

tes. et eo per duria du-

ris sermonib. increpa-

tiones. exhortationes conuer-

tit. et sapientiam miris

conis extollit.

Et diligite. Qui diligit sapientiam seruat in mortibus disciplinam. Non enim amat sapientiam. quoniam seruat disciplinam. **A**n. Si diligitis me. mandata mea seruate.

Preoccupat. Bratus se offerens. Ipse enim est via veritas et vita. et ipm itur. ad ipsum tenditur. ad ipsum pertinet.

Assidentem. semper pataz. auxiliari. **A**nte. Ecce ego sto ad hominem et pulso. si quis apernuerit mihi. trabo ad eum. et cenabo cum illo. et ipse mecum.

In pnti studenduz est sapientie. et sum non mam discipline ei viendum.

Ergo d. Rabanus. Reges admonet diligere sapientiam. sine qua regnare non possunt. Tunc enim regitur res publica. cum pbi regnant et reges philo sophant. Herito grecorum ecclie assidui sunt in dining legis meditatione. Qui enim eam descendit. doceo. opan doq; sequit. regni celestis corona assequetur.

Neque enim inuidia tabescere. Inuidia non promovet sapientie. quia per inuidiam dyaboli introiuit mors in mundum. et per sapientiam liberatur ab ea genus humanum.

Ergo ac. cc. Rabanus. Ostensura sapientia virtutem suam. per predicatorum suum hanc condicione describit originem. et quisque sciat quid ex carnis origine. et quid ex dei munere habeat. Quid enim dicit. x. medium tempore esse coagulatum in sanguine. et de semine. hoc et de sanguine. conuenienter. demonstrat utrumque seruus differet. et enim aiunt philosophi. semine viri candidi et mulieris est sanguino lentum. quorum ratione certis spaciois corporis forma donec animalium perveniat ad partum. Alij tamen. viij. aliij viij. aliij in nono nascitur mense. qui in decimo. perfectiores et sanitati ui et vitalies esse dicuntur.

Frectam fidem et opa. Cum discussio venit et qui didicerint iusta. inuenient rit. quia per vite meritum accipiet glorie premium. quid respondeant. Concupiscite ergo sermones meos et diligite illos.

Tdecor sapientie immarcescibilis. et his solis et habebitis disciplinam. Clara est patet. qui cam bene diligunt. In maluolaz autem quam nunc marcescit sapientia. tamen animam non introibit sapientia.

Et facile videbatur ab his qui diligunt eam. et querite et inuenietis.

T inuenitur ab his qui querunt sanctum dei virtutem. et dei sapientiam. eam. Preoccupat quod se cōcupiscunt

T corde duoro a vt illis se prior ostendat. Qui de principio lucentis fidei. **S**i uacuum. s. luce vigilauerit. ad illam non laborabit.

Assidentem enim illam soribus suis inueniet. Logitare ergo de illa sensus est. **S**ummat. et quod vigilauerit

T quia eius ad eptio vera securitas est. propter illam. t. cito securus erit. Quo

Sponte. niam dignos se. ipsa circuit quereres

T in vijs suis ostendet se illis hilas. **A**d iudicium. s. riter. et in omni pudentia occurret

Nemo repente sit summus illis. Initium enim illius verissimum

T est discipline cōcupiscētia. **L**ura legem disciplinam custodit

Ergo discipline dilectō est. et dilectio

Custodia est legū illi. Custoditio le

T i. ad incorruptō immortalitatē ducit. **G**um consummatō incorruptōis.

Incorruptō autē facit esse primum

De concupiscētia itaq; sapie. de

T quod est in cognitione divinitatis

Ducet ad regnum ppetuum. Si eris

T vel semini. s. i. dignitatis

Delectamini in sedib; et sceptris

Reges populi: diligite sapientiam

Vt regnetis in ppetuum. Diligite lu-

Men sapientie: omnes qui pestis

Populis. Quid est sapientia. et quae

Admodum facta sit: referam. et non

Abscondam a vobis sacramenta dei

Sed ab initio nativitatis inuestigabo. et ponam in lucem scientiā illi.

Et non preteribo spitatē. neque cum inuidia tabescere iter habeo. quoniam

Talis homo non erit p̄ticeps sapie

Tactus p̄ticatorum. Quia per doctrinam co-

Multitudo autē sapientiū. sanitas

Trum ad fidem cōuersus est. Christus dei virtus

Et dei sapientia.

Est orbis terrarū. et rex sapientie po-

Codominus fortiter do plebis sue. puli stabilitum est. Ergo accipite disciplinam per sermones meos et proderit vobis

Ca. VII

Formatum per se loquacem formam induxit sapientem se sapientiam

But quidem?

Ego mortalis homo sum. s. vel rex degener terreni. s. ade

Hominibus. et ex genere terre illi

Qui prior factus est. et in vete ma-

Tris figuratus sum caro. dece men-

Ssum tempore coagulatus sum in

Matris sanguine ex semine hominis. et de-

Saliam somni. lectamento somni cōuenientis Et

Omibus.

Ego natus accepi p̄mune aerem

T et similiter decidi in factam terram

Et primā vocem simile omnib; emi

T si plorans. In inuolumentis nu-

Tritus sum. et curis magnis. Nemo

E enim ex regibus aliud habuit natu-

Tatis initium. Unus ergo introit;

S b; mudi s. mox.

Et est omnibus ad vitā. et similis exit;

S sapientiam.

Dropter hoc optauī. et dat; est mi-

S dominum.

His sensus. et inuocauī. et venit i me

S cuius gratia sapiens sum. s. Omnia p̄ciosa

T in compagione eius vilescent. Unde ipse in p-

Spūs sapientie. Et p̄posui illam re

Rurbis ait. Necum sunt diuitiae et gloria et

Terminus et sedib;. et diuitias nihil esse

Dixi i. comparatione illius. Nec p̄pa-

Uni illi p̄ciosum lapidem. quoniam omne

Aurum in p̄patōne illius arena est

T vel estimabatur

Erigua. et tanq; lutus extimabitur

S comparatione.

Argenum i. conspectu illius. Sup-

S corporis. **S** corporalium rerum. s. quia ipsa sa-

Pientia speciosior sole

Salute et spūm. dilexi eam. et p̄posui

T et que est salus anime.

Pro luce habere illam. quoniam

Inextinguibile est lumen illius. Ce-

Nerunt mihi omnia bona p̄ter cum

Illa. et innumerabilis honestas per

S opera illius. s. presidente in omnibus sapi-

Entia. manus illius. et letatus sum i om-

Nibus. quoniam ante cedebat me-

Ista sapientia. et ignorabā quoniam

Ca. VII

Nemo enim ex

Regib;. Rab. Ostendit quod omnis homo ter-

Renus ex viri et mulie-

Ris semine ortus. t. p. v-

Rite sortit exordium.

R et morib; transit d. mū-

Rdo. **S**z celestis adam

R q. sine semine virili de-

R matre virgine natus ē

R p̄prium bambi natu-

Rris modum. q. et morib;

R sue ordinavit occasu-

R Decimo anno mense p̄

R conceptionē natu-

Rris ipsius a christianis cele-

R brat. et ab octavo kal.

R april. quoceptus cre-

R dit vlgz ad viij. kl. ia-

R nuarij. q. nat. credit.

R v. tradit. cclxxvi. dies

R numerant. i. nouē men-

R ses. et. vi. dies. Itaq; se-

R tentia euāglica. q. xl.

R et vi. annis templū cor-

R poris edificatiū a inde-

R is fūdix esse soluendū

R q. lenarij multiplicatio-

R nem. pfectōz incarna-

R tionis ostendit. q. cc.

R lxvi. q. dragies. vi. se-

R narium habet. Ande-

R patet. quia sicut perfe-

R ctus tens. ita et pfecto-

R homo est iesus chris.

Nec cōpa. il. p.

Vnde. Inuenta una

Prosa margarita ven-

Dicit omnia eam.

Qui enim celestē sapientiā

T vaciter inuenit. i. p. bū

T dei. despiciit oīa emo-

Tsimēta pūtis vītē. pbi-

Tlosophiam. eloqūtiāz

T et diuītias nihil esse

T care contendit.

Clenerūt mihi

Om. bo. Hoc expius

Salm on. q. petens a do-

Sapientiam. regni sub-

Slimitatē diuītias et

An sol. qd soli die
iterastra luceat; sicno
migatur

Ipse sapie dux
Deus pat incarnati fi
lij cui dedit omnē po
testatē celo et in terra

Ipse em̄ tē Rab
ban. De salomō dī
scripta. Dō dedit sa
pientiam salomoni. et
prudētā multā nimis
et p̄cedebat sapiaz om
niū orientaliū et egip̄ti
orū. et erat sapiētior cū
ctis hoibz. et disputa
uit de signis a cedro us
qz ad ylopū. et dū iūmē
tis. et volvribz. et repti
libz. et p̄sibz. et venie
bat de cūctis p̄lis ad
audiēdā sapiam salo
monis. Noster x̄o pa
cific⁹ dei virt⁹ dī. et dei
sapia. cui oia nuda et
apta. discipulis etiam
dat misteriorū suoꝝ ū
telligētā. et hystoriā.
allegorā. tropologā.
anagogen. intelligenti
Ipse cīnīl. om. bo. ve.
in b. mū. qnē q sequit
n̄ abūl in tenebris.

Est em̄ tē Rab.
Et ylaias ondit oia
dona sp̄issi. h̄būta
te salvator existūt. i q
sūt oes thesauri sapie
et sc̄e absconditi. et ple
nitudo dūtatis. cui
n̄ dat sp̄us ad mēsūrā

Rab. Sp̄us q̄ im
plet oia mobil simul et
stabili dī. hō ei q̄ ybi
qz discurrit. vbiqz ob
uiā venit. et repēte ybi
nō credit. innenit. Om
nipotens ḡ sp̄us. vt
vbiqz p̄s signet. sta
bilis simul et mobil dī

Rab. Vn. splēdor
gle et figura subē eius.
reges oia x̄bo x̄tūis
sug. Nāc em̄ dīc ut x̄
bum sit. nō quō p̄fert
aut cogitat. Doceniz
xpale. illud eternū. et il
luminādo dīc de se. et
de patre. qd dicēdū ē
nob. Vn ait. Nemo
nonuit patrē nisi fili⁹. et
cui fili⁹ voluerit reuelare.
qz p̄ filiū reuelat p̄.
id ē. p̄ x̄bū suū. Si ei
x̄bū qd p̄ferim⁹ xpale
et trālitorū se ondit.
et de q̄ loquim⁹. multo
magis x̄buz tei q̄ qd
facta sūt oia: ondit pa
tre sic est. qz et ipsū ita
est. et h̄bū qd pater. Scđm
qd sapia est et essentia

Nāc m̄ qd x̄bū ē. n̄ est b̄ qd pat. qz x̄bū em̄ relative dī. siq

Sals honorum et sals quā qz sp̄us discipline
efugiet fictum. et in maluolā aiām h̄ intro. sa
boz omnū mater est. Qm̄ sine fi
t que est contraria largitati sapientie.

S societas luci ac tenebra
ctione didici. et sine inuidia p̄mu
s quia pudica. pacifica. modesta. plena
misericordia. et fructibus bonis.

Nico. et honestatem illius nō absco
f quāto quisqz profundius dicit. tanto p̄f
diora cognoscit.

Do. Infinitus em̄ thesaurus ē bo
t s̄ Agnoscentes. s̄ p̄cepta et voluntate dei. Vn
minibus. quo qui vsl̄ sunt. P̄tici
Elos qn̄t dīci amicos. qz om̄ia quēcūqz audi
pes facti sunt amicicē dei. ppter
ui a patre meo nota feci vobis.

Discipline dona p̄mendati. Mibi
judicia.

aūt dedit deus dicere ex sentētia. et
p̄sumere digna boz que mihi dan
tur. quoniam ip̄e sapientie dux est. et
qz sapientes corrigit ut nemo p̄sumat p̄tate.

Sapientium emendantor. In manu
em̄ illius et nos et sermones nostri

Z om̄is sapientia. et opum scientiē
s morū.

Disciplina. Ip̄e em̄ dedit mihi bo
rum que sunt sciā veram: ut sciā
dispositōnem orbis terrarū. et vir
tutes elementoz. initū et p̄summa
tionē et medietatē tpm. vicissitudi
num p̄mutatōnes. et p̄sumatōnes
etampm. et mox mutatōnes. diuisio
nes tpm. anni cursus. et stellarū

Dispositōnes. naturas animaliū. et
iras bestiaz. vim ventoz. et cogita
tiones hominū. differētiam vīrgul
torum. et virtutes radicū. et quecū

qz sunt abscondita et improuisa di
 dici.

Omniū em̄ artifex docuit me
qz p̄ ip̄am veritatē cognitō dāt
sapientia. Est em̄ in illa sp̄us intel
t sanctificā om̄ia. s̄ multiplicēs. grādās

ligētē. Sanc⁹. multiplex. Vnic⁹.
Vnius est sermo dei et efficac. et penetrabilior
om. gla. a cipiti. Et s̄ verbo. s̄ dīsata facit

linguas infantium
subtilis. modestus. discret⁹. mo
t fine. macula. s̄ nec fallit. nec fallit. s̄ mitis

et misericors
bilis. incōinqnat⁹. cert⁹. suauis

qz nō gaudet sup iniquitatem. conga
det autem veritati.
amans bonū actū. qui nihil vetat

s̄ cōis omnibz. s̄ inata bōitate
bene facere. humanus. Ibenignus

qui dat lastō virtutē. s̄ p̄ naturā oia cotinet
stabilis. securus. omnem habēs

Svia. veritas. et vita. et qz lumen omnū. qz
in manu eius sunt om̄es finis terre. cui om̄e
genū electur celestium. terrestrium. et inferno
virtutē. Omnia prospicies. et qz ca
rum..

Piat om̄es sp̄us intelligibiles. mū
t s̄ mibz eni subtilius. mobilis sapientia q̄ om̄is
dus. subtilis. Dm̄nibus eni mōbi
lia creauit. regit. ordinat. In ip̄a em̄ vivimus.
et mouemur. et sumus.

Libus mobilior et sapientia Attin
t s̄ a fine vsl̄ ad finem. et qz lux est et tenebre
in eo non sunt.

Gitaūt vbiqz propter mundicām
calcaciens frigus infidelitatis nostre
sua. Vlpoz est eni virtutis dei. et
splendor glorie consubstantialis. equalis. coe
terius.

Terminus bo
emanatō quedā est claritatis. et om̄
no non approquinquat malum.

Nipotētis dei sincera. et ideo nibil
semplex bonum est. In quo videp̄ pa
inquinatū in illam incurrit. Læder
ter. qui videt me. videt et patrem. qui peccatū
est eni lucis eterne. et speculū sine

macula dei maiestatis. et imago
plena representatō.

Cū patre
bonitatis illius. Et cum sit vna:
qz coimmipotēs. immutabilis

Omnia potest. et in se permanens.
regnādo. ordinādo. om̄ia p̄ ip̄m facta sunt
omnia innouat. et p̄ natōes in ani
mas sanctas se trāffert. amicos dei

Fultūcia deo oibz est
et prophetas p̄stituit. Nemine eni

Th̄ qui in lege dñi meditat die ac nocte
diligit deus. nisi eu qui cum sapia

Aqua corporalis lux que modo occidit modo
exiit. sp̄us luci compata scintila vide. cbri
sus quoqz sanctorum claritatem longe trāscen
inhabitāt. Est eni hec speciosior so
vit. Vn. Ipsi gibunt. tu autē p̄manebis
le. et sup omnē dispositōez stellarū

Tqz nullus sine peccato. vel immu
luci cōpata prior innenit. Illi eni
nis a peccato. qz peccatum non fecit. nec in
succedit nos. Sapientiam autē non
venit est dolus in ore eius

Vincit malicia

Ca. VIII

Ttingit ergo a
a principio mundi.

A fab eterno vsl̄ in eternū. s̄ vsl̄
ad aduentū cbritū. qz dei virt⁹
fine vsl̄ ad finem fortis

F qz dei sapientia. ego diligō diligentes me. et
et disponit om̄ia suauiter. Hanc
qui mane vigilauerit ad me inueniet me

Amaui et erqzui eam a iuuentute
s̄ beat⁹ qui obseruat ad postel hosti⁹ mei

F stabī
mea. et quesui sponsam mea. assū
li federe. s̄ veritatis. vnde bēc est vita eterna
et cognoscant te solum. et quem misisti iusum

Cbritū
mere. et amator fac⁹ sū formē illi⁹.
s̄ quia coeterna patr̄ coomipotēnti

Patris s̄z quia ei coeternus.
Generositatem illius glorificat

tre ab eterno genita. nata in tempore de matre

Sfil⁹ q̄ nō ē p̄at. Christ⁹
ḡ dei virt⁹ et te sapia.

Qz de patre dītute tla
pietia. ip̄e q̄ virt⁹ tla
pietia ē. s̄ lumen delu
mē patre. et fons vītē

An. Qm̄ apud te est
fons vītē. et in lu. t. in.

Il. Sic em̄ patbz vītā
in semetiplo. sic dedit

Filio vītā brē in semetip
lo. s̄ lumen vītē. qd il.

O. b. v. b. mū. b. v. b.
erat apud dei. et deus

Erat et. Dō autē lumen
ē nō corpale. b. sp̄iale.
nec illuminatōe factū.

Sicut apl̄. qd dī. vos
estis lux mīdi. Et qd

Illūtāt omnē hominē.
b̄ est sapia te q̄ agim⁹

Sapia ḡ fili⁹. de lapi
entia patre. sicut lumen

De lumine. de deo.
et singl̄ patēlū. et sin
gul̄ fili⁹ lumen. singul̄

Sp̄issū lumen. Singul̄
lus patē. singul̄ fili⁹
de. et singul̄ sp̄issū
de. Ergo et singul̄ pa
ter sapia. et vītāqz si
mul vītā lumen. vītā de
ns. vna sapia. Et fili⁹

Sapta ē nob̄ sapia
a deo. et iustitia et san
ctificatō. qz tpm ad
ipsuz p̄ueritūt ut cū
illo ictēnū maneam⁹.

Et ipse in tempe verbū
caro factum est et ha
bitabit in nobis.

Ca. VIII.

Atttingit a fine
id ē a principio mūdi
vsl̄ ad aduentū cbri
sti. misifica opa et since
ra testimonia p̄ vetus

Testamētū fortiter asse
rit. et ab incarnatione
verbi vsl̄ ad finē mū
di. suauitatē enage
li exponit. A fine ergo
vsl̄ ad finē fortiter p̄

Ttingit. qz vbiqz p̄fecte
agit. Finis em̄ p̄fectoz
significat

Glorificat id est
rep̄nat generationem
illius s̄z patris. qui ē
ei coeternus. et coom
potens. vel p̄tū de tē
corali nativitate. p̄tū
de eterna potest legi.
habet contuberniū dī
id est. humanitatem.
in qua habitat deus.

Qui est sapientia patris
vel glorificat ge. illius
id est. dei patris. i. ei⁹
dem essentia est cī p̄

Doctrix est em
De plenitudine ei omnes accipimus. p quez
grā et veritas facta est.
id est. reuelata. Neum nemo vidit vnḡ. b̄ sū
lins qui est in sinu patris ipse enarravit.

Et labores Ni
chil em iners. nibil te
sidiosum. in opib⁹ ei⁹.
Quæcumq; sunt vera
quæcumq; pudica. que
cumq; agit iusta. et age
ta suis p̄mittit.

Sobrietatē
em z̄ Rab. Qui tē
perans est. prudēs for
tis. et iusti. quid illi de
est: Has aut̄ virtutes
nemo h̄z. nisi enī omni
um virtutis origo de
contulit. quoq; tpc.
quacumq; lege. quacumq;
gente. Quidā tamē
spēm pietatis babētes
virtutē ignorauerunt.
quia creatori subdi no
luerunt. ideo viā dila
pling nescierunt. De
em̄ solus virtus et sapi
entia patria. uenit vi
am disciplina. et dedit
illam. iacob puer suo.

Propositi Ra
banus. Potest hoc d
genitrix dei intelligi.
que p̄posito virginita
tis meruit verbo de se
cundari. et generare fili
um dei ad salutē mun
di vel genitio humani
et ab omnibus unico p̄
conio celebrari. Unde
Beata me dicet om̄s
generatōes. Cui con
cordat qd sequit. Ha
beo ppter banc charita
tem ad turbas.

Admirabilis.
Partus. virginis om
nibus fuit ammirad⁹.
quia in resurrectione
et ruinam multo et exti
tit. qui stat in signum
populorum. sup quem
continebūt reges os su
um. ipsum gentes dep
cabuntur.

In principio erat verbū. et verbū erat apud
deum. et deus erat verbum. hoc erat in princi
pio apud deum. et verbum caro factū est. et ba
contuberium habens dei. sed et
bitavit in nobis. et quia pater diligit filium et
omnium i domini dicit illam.
omnia dedit ei man⁹.

Doctrix est em discipline dei. et ele
ctrit opm illius. Et si diuitie apper
tūt virtutum diuitias continet. et
amatorib⁹ suis offert. Cū. Necū sit diuitie ec
tant in vita. quid sapientia locuple
tūt. Omnia per ipsum facta sunt

h̄ meditantibus in lege prebet omnimo
dam dulcedinem sapientie
tius. que opatur omnia? Si aut̄
s. profundam. s. et sanā intelligentiā
h̄ bonorum opm et virtutū.
sensus opatur. quis h̄oꝝ que sunt
stabilem h̄z salutē ponit.

magis q̄ illa est artifex? Et si iustici
am quis diligit. et labores hui⁹ ma
gnas habet virtutes. Sobrietate
tuor enim principales virtutes ponit.

em̄ et prudentiā docet et iusticiam
fortitudinem. s. ad eternā vitaz
et virtutem. quibus vtilius nibil ē

h̄ vel via. alias et si multitudinē
in vita hominib⁹. Et similitudinez

h̄ vel q. s. ipa t̄ s. Nibil
est quod eam lateat. qui ab eterno genita est.
cum patre cuncta disponit.

scientiē desiderat quis. scit p̄terita
q̄ in iutum et finis. s. qui ait. ego dabo

vobis os et sapientiam ec
et de futuris estimat. scit versutias

s. propostōes sermonum. et dissolutōes argumē

s. Qui ait. Erunt signa in sole et luna. et
torum. signa et monstra scit ante q̄
stelis ec

siant. et euentus temp⁹ et seculoz

s. Popul⁹ s. dei cōmuniōne sapientie. i. christi.
se habere gaudet. et in ampliū eius delectari.

qui ait. Si quis in ibi aperuerit. intrabo ad illū.

Propositi Ra
banus ergo hāc adducere mi
et cenabo cum illo. et ipse mecum.

h̄ ad cuiuanduz. sciens qm̄ meū
comūicabit de bonis. et erit allocu
atio.

s. vor doctoris
cogitatōis et tedij mei. Habeo
s. doctrinā salvatoris. s. quib⁹ euāgelii p̄s

ppter banc claritatē ad turbas. et
cabo

s. q̄ principiū et potestates sub
iect christiane religio. s. patriarchas et prophe
tas quibus sociatur.

honorē apud seniores. Juuenis et
omnia secundū legē diuidans.

acutus inueniar iudicō. et i cōspe

s. cuius reges et principes mi
ctu potentiu admirabilis ero. et fa
runt p̄dicationem euāgeli.

Cries principum mirabūt me. Ca

s. non audebunt loqui
centem me sustinebunt. et loqñez

s. accenti ad sermones meos.

me respicient. et sermocinante me

s. non audētis miseri resistere.

plura. man⁹ ori suo imponet. Pre

s. immortalitatē habent sancti in carita
te radicati et fundati. et spēm immortalitatis

tereia habeo p̄ hanc immortalitatis

s. meorum opm et virtutum.

tem. et memoria eternā his q̄ post

Secuturi sunt me
me futuri sunt: relinquā. Disponā

s. quibus euāgeliū p̄dicabo
nec p̄ variis sectas abire p̄mitā.

populos. et naōnes mihi erūt sub

s. victi patiētia mea. et videntes christi

miracula. qui ast. cōfidit q̄ ego vici mundum

dite. Limebūt me audiētēs reges

s. fidicium. s. benign⁹

horrendi. et in multitudine bonus

s. aduersariuz. s. Letera

foris agentib⁹ quid intus prebet adiungit.

videbor. et in bello fortis. Intrās

s. sapiam. s. s. confidentiā mentis

in domum meam. p̄quiescā cū illa.

Non em̄ habet amaritudinē quer

satio illius. s. nec tedium conuictus

illius. sed leticiam et gaudiū.

Hec cogitans apud me et p̄memorās in

s. q̄ quid quid de natura ei co

gnoscitur. totuꝝ immortale. et se viuere inuenit.

corde meo. qm̄ immortalis est i co

s. q̄ q̄to magis amat. tāto magis suauior re

gitatione sapientia. et in amicicia il

peritur. s. q̄ ipsum facta sunt omnia.

lius delectatō bona. et in operib⁹

s. qui est omnium rerū origo. et quod

factum est in ipso vita erat.

manuū illius honestas sine defecti

s. Si quis vestrum indiger sapientia

one. et in certamine loquele illius

postulat a deo qui dat omnibus affluenter

sapiētia. et p̄claritas in p̄mūcatōe

s. diligenter et studiose. vñ.

urgaz diluculo et circuibo ciuitatē. querā q̄ē

diligat anima mea

sermonū illius. circuibam querēs

s. fortū. firmiter

vt mibi illam assumere. Duer aut̄

eram ingeniosus. et sortit⁹ anima

bonam. Et cum essem magis bon⁹

veni ad corpus incoquinatum.

s. Lustoditio legū consummatum in corruptio

nis. Incorrupto aut̄ facit p̄imum deo. et ad

banc p̄fēctōem nemo venit nisi q̄ē divina grā

subleuat. vnde Omne datum optimum. et om

Et ut sciu qm̄ aliter non possū esse

ne donum p̄fectum desursum est.

continens nisi deus det. et hoc ipz

erat sapientia scire cuius esset hoc

donum. adū dominū et depeca

tus sum illum. et dixi extotis p̄cordijs

meis.

Ca. IX.

Deus patrū me

orum. et dñe misericordie

s. omnia p̄ ipm facta sunt

qui fecisti omnia verbo tuo. et sapi

s. vel. fecisti.

entia tua constitisti hominem. vt

s. omnis terrenis. christ⁹ quo

dominare creature. que a te facta

q̄ in mundū missus orbē regit ecce in equi

est. vt disponat orbem terraz in eq

tate. s. crit iustitia cingulum lumborum ei⁹

et iustitia et i directōne cordi

Intrans Rab.

Post p̄dicationē. p̄

opis labore. quib⁹ au

ditorib⁹ sancti solaciū

prebent. ad se redeun

tes dñine contéplati

oni vacat. vbi lugn

dulcedinis quietem in

ueniunt

Corporales delicie

corps grauant. spūa

les vero. mentem rele

uant. et tanto elurunt

q̄to amplius comedū

tur. In illis appetitus

plac̄. expientia displi

cet. Augent vñ spūa

les delicie desiderium

que qno magis sumū

tur. audiūt amantur

Unde dñid. Busta

te et vide qm̄ suavis

dñs z̄

Orige. Qui operit

os mutu. et linguis in

fantium. facit disertas

hec om̄ia sunt in chri

sto recipienda. Ipse

em̄ sapientia. foritus

do. iusticia. sanctitas

et prudentia. Sed cu

z̄ vñus in subiacen

ti. pro varietate sen

suū. diversis voca

bulis nūcupat. Aliud

em̄ significat sapientia.

alīnd iusticia. Sapia

quidē disciplinam hu

manaz et divinaz rez

instruit. Justicia autē

qd distributor. et in

de meritor sit.

Duer aut̄ z̄. Ra

ban⁹ Salomon

Datus non indicat quemque. sed omne indicium dedit filio. huius membra sancti sunt. imitantes eum.

Verum. et hoc filij ab patre pro corpore suo anima iusti sedes est sapientie. indicium iudicet. da mihi sediū qui formā serui accepi tuarū assistīcē sapientiā. et noli me

reprobare a pueris tuis. quoniam in interiori subiectū casib⁹ et q⁹r⁹ et materen dicit. ecce ancilla domini. fiat mihi s̄m ver. tu seruus tu⁹ sum ego et fil⁹ et ancille

et hinc me nibil potest facere. et breves di-

cte hominū sunt.

Homo infirm⁹ et exigui tem-

poris. et minor ad intellectū iudi-

cij et legum. Et si quis erit p̄sumā-

dominum

tus inter filios hominū. et si ab illo

divina gratia dei suis id

fugerit sapientia tua. in nibilū cō-

quod sum

Salomo putabat.

Tu autem elegisti me regē po-

nem v⁹ christū.

Et iussisti

filiorū. Et dirixisti edificare templū

et non pōt̄ abscondi ciuitas supra

in monte sancto tuo. et in ciuitate

montem posita.

Et in modis.

habitacionis tuę altare. similitudi-

ne tabernaculi tui sancti. qd̄ p̄pa

et cōducere filios israel de egipto

rasti ab initio. et tecum sapientia tua.

Et nō nō patrem nisi filius.

que nouit opa tua. que et affuit tunc

omnia in sapientia fecisti.

quia sa-

cum orbē terrarū faceres. et sciebat

sapientia tua est

quid placitum esset oculis tuis. et

rectum et iustum

quid directum in preceptis tuis.

Omne datum optimū et omne do. p. de sur.

mitte illam de celis sanctis tuis.

et te ipso. s. qui sedes et oia gubernas.

et cu si

et a sede magnitudinis tue. vt lme

debet⁹ meis. et dei adiutorio sum⁹.

Et in mebris

meis sit. et mecum labore, et sciām

et nō ibil contra faciant

quid acceptū sit apud te. Scit em̄

omnia nuda et apta sunt sapientie. et per cal-

illa omnia et intelligit. et deducet

lēm virtutis.

et ne offēdar ab aduersariis

me in opib⁹ meis sobrie. et custo-

diet me in sua potentia. Et erunt

coram deo regaz

accepta opa mea. et disponā popu-

lum tuum iuste. et ero dignus sedi-

um patris mei. Quis enim hominū

poterit seire consilium dei? Aut quis

victoris causa dij⁹ placuit. sed victa

poterit cogitare quid velit deus?

catoni

et qz fragiles

logitatōnes em̄ mortalium timide.

et qz aia nostra mutabilis. et caro nostra cor

et incerte pudentie nostrę. Corp⁹

ruptibilis. et corruptibile. s.

em̄ quod corrumpit. aggrauat ani-

mam. et terrena inhabitatō depri-

mit sensum multa cogitantem. Et
sogm̄ dei nullam potest bō inuenire rationem
difficile estimam⁹ que in terra sūt.
et quasi iago.

et que in p̄spectu sunt inuenimus

et v̄laut

cum labore. Neq̄ in celis sunt aut

et desperem⁹ et pre-

quis inuestigabit? Sensus autē

missis subiungit consolationem spiritu sanctu-

um quis sciet nisi tu dederis sa-

pientiam. et miseris spūm̄ sanctum

etū de altissimis. et sic correcte sūt

et v̄l sententie

semite eorum qui in terris sunt. et

que tibi placent didicerunt homi-

mus bō creāt⁹ in padi-

so locatus. cunctis ani-

mantib⁹ plati p̄ trans-

gressionē mādati. et mi-

lerijs hu⁹ seculi diec-

etus est. et p̄ dei sapiaz

id est. christū regatus.

magnū pietatis dimic-

indictum est.

Ca. X.

Dec illum.

Rab. Bonitate dei p-

mus bō creāt⁹ in padi-

so locatus. cunctis ani-

mantib⁹ plati p̄ trans-

gressionē mādati. et mi-

lerijs hu⁹ seculi diec-

etus est. et p̄ dei sapiaz

id est. christū regatus.

magnū pietatis dimic-

indictum est.

In iustus. ut ca-

yin. q̄ fratre ī iuste pe-

nit. cui⁹ piaciū vindi-

cta in diluvio soluta ē

et generatō caym dele-

ta. et dei sapientia noe de-

stirpe seb̄. ad regatio-

ne orbis cū filiis suis ī

archa seruauit. Vn se-

quis. Propt̄ qd̄ zc.

Dec et icon. Ra-

ban⁹. Hyabol⁹ p̄ sup-

biā in p̄strūctō tūrī

sedurit gen⁹ humānū.

Vn p̄fūla est p̄ munio-

lingua p̄. et dei sapientia

stirpem abraç adiunxit

dans cultum et legē vt

vn̄ dei colerēt. et ca-

iū semine redēptōrē

p̄duxit. in q̄ benedixit

omēs gētēs. ita qd̄ dy

aboli supbia cōfudit.

humilitas ch̄risti adu-

nat

Dec iustū zc.

Hinc petrus ait. Liui-

tatem sodomorum et

gomoreorū in cinere

redigēs. eversione vā-

nanit. exemplū eoz q̄ i-

pie acturi sunt ponēs.

et iustum loth op̄ressē

a nefando p̄ inūrijs.

ayerstione erupit zc.

Exor loth retro re-

spiciens. in statuam sa-

lis conuersa est ne q̄ p-

grām dei ad vitaz vo-

cari sumus. veterē ho-

minem respiciam⁹. me

dia via remanētes. In

statuam salis verā.

alius fallit. Vn. De-

mentote v̄rois loth.

ne s. tanq̄ satui negli-

gamus. et prudenter ca-

teamus.

em pterentes non tm in hoc lapsi sunt ut ignorarent bona sed et insipientie sue reliquerunt hominibz memoriam. ut in his que peccauerunt nec latere potuerint. **Sapientia** autem hos qui se obseruant: a doloribz consperuo conservabit. **Jacob.** liberabit. **Hec** autem profugum ire fratris iustu deduxit per vias rectas et ostendit illi regnum dei. et dedit illi scientia sanctorum. Honestauit illum quos in pascendis ouibus sustinuit. in laboribus. et plenuit labores ilius. **In** fraude circumuenientium illi affuit. et honestu fecit illum. **Cu** stodiuill illum ab inimicis. et a sedu- forte dedit illi ut vinceret. et sciret qm omnium potentior est sapientia **a fratribz** **Joseph** **Hec** vendidu iustuz no dereliquit sed a peccatoribus liberavit eum descenditq cum illo in foveam. et in vinculis non dereliquit eum. **Egypti** expositione sommiorum et principatum donec afferret illi sceptrum regni. et potentiam aduersus eos qm eum deprimebant. et mendaces ostendit qui maculauerunt euz. et dedit illi claritatem eternam. **Hec** populu iustum et semen sine querela libera- **egipti**. **in** luit a natonibus. que illum oppriso et latere. **moysi.** mebant. **Intrauit** in animaz serui pharaonem et alios principes dei. et stetit contra reges heredos que fecit in egypto. in portentis et signis. Et reddidit israelitum terram promissionis iustus mercedem laboz suoruz. et per desertus deduxit eos in via mirabili. et fuit in nube. **in** coluna ignis illis in velamento diei. et in luce stellarum per noctem. Et transtulit illos per mare rubru. et transuexit illos per aquam nimiam. Inimicos autem ilorum demersit in mare. et ab altitu- **Ineffabilem afflictionum** dñe inferoz eduxit illos. Ideo su-

stis tulerunt spolia impiorum. et de- cancauerunt dñe nomen sanctum tuum. et victricem manu tua pariter laudauerunt. **Quoniam** sapientia had litera vel misericordia ex ore infantium aperuit os muto. et linguas isan et lactentium. p. lau- tiuum fecit dieratas

Dixerit opera israelitarum Moysi eorum in manibz prophetarum properantes ad terram promissionis sancti. Iter fecerunt per desertus que non habitant. et in locis desertis se tabernacula. amba cerunt casas. Steterunt contra hostes et alios stes. et de inimicis se vindicauerunt. Hicierunt et inuocauerunt te. et data est illis aqua de petra altissima. **in** lug que edificat sapientia et reques sitis de lapide duro. Per que em penas passi sunt inimici illorum. a defectone potus sui. i eis quia fluebat aqua de petra cum abundantare filii israel: letati israelitum sunt. **Per** hec cum illis decesserunt. **in** lu cum illis actum est. Nam pro quo prius uerbantur. quando aque versa fonte sempernisi fluminis. **huius** sunt in sanguine; qui accepert gladium. gladium sanguinem dedisti iniustis. **dio** peribunt. **Qui** cu minuerent in traductione sic sub herode factum est. infantium occisorum. dedisti illis que salit in vitam eternam. **de** improviso. abundante aqua insperate. ostendens per situm que tunc fuit. que ad. cum torrente voluptatis et pota- bis eos. **in** pectora modum tuos exaltares. et aduersarios illoz necares. **Cuz** em temptati sunt. et quidem cum misericordia correctionem experientio. disciplinam acceperunt. scierunt que admodum cu ira iudicati impi: tormenta paterent. **Hos** quidam tanq pater monens probasti. illos autem canancos. **egiptios** autem tanq rex durus interrogans quem nascisti. **Absentes** ei et pntes: similit-

Nam sapientia aperte sapientia di nec humana mens aliqd digne cogitare. nec os proferre potest. ab ipso ergo et sapientia et gloria petenda est.

Direxit Rabanus. Populus christianus per desertum huius mundi prophetiam sequitur ut pueniat ad patriam regum celestis. **An** per trus. **Habemus** prophetiam sermonem. cuius bene facitis. attendentes quae lucernas lucenti in caligine loco zc

Pe petra al. Petra aut erat christus. qui virga crucis processus. qui erat in manibz id est. in scripturis prophetarum fudit aqua vina. **Vn** Qui sit. reiat ad me et bibat zc

Per quem. Rabanus. Remoratus beneficiis priori plo datis. narrat penas tum corum quas in morte primogenitorum et via ria dade. passi sunt. Misericordie populi dei et quies pascue eius. satiant de fonte aqua vina. et pse cutores eterno egesta te deficiunt. **Vn** yslai as. Ecce hui mei bibit et vos sittetis

Quasi pena est malum gaudium est bonis si tientibus se temptari ad correctionem. Sine ergo patiente sine non gloria est eis

Cum enim te. s. Rabanus. Isrealitas pecantes dignis plagiis corripuit deo et penitentes consolatus est. egipciatos et cananeos tandem misericordia indignos extinxerit. **Vn** sequitur. **Hos** quidam tanquam pater

Lorquebant. a pharaone. vbiq; sc̄ essent. Vnō tā hi quos israelit̄ recet̄ clade p singulas ciuitat̄ pemerūt. pūti sūt. & romē chananei audiēt victoriā populi dei. Vn̄ raab. Irruit in nos terror vester z̄. Misticus aut̄. Judge q̄ incarnat̄ filii dei & dicator̄ despiciēbant. vbiq; terraz̄ vagi & p̄ fugi varijs dadib; affligrunt. Hētile s̄ vero ad fidē pueri. & suscipiētes pañā correctō nem a tei misericordia nō recedūt. vt q̄ fuerāt in capite s̄int in canda & reconsero.

Duplex & Preteritorū malorum rectoratō nō minuit. & p̄nūti tēpestas auger. Vn̄ nec bñ spem remedij. q̄r penitentiā simulāres nō studēt emēdatōni. Vn̄. Cū occiderē eos querebāt eū & dilexe. rūt̄ enī ore suo z̄.

Nō similiter faciens iustis. q̄r n̄ lūt̄ peccat. Septies em̄ cadit iust̄ & resurgit. Impius aut̄ cū venerit in profundū maloz̄. p̄temnit.

Od quidā &. Rab. Dignus fuit vt q̄p creatorē creaturāz venerabant. vñ opem querebāt. sustinerēt pēna. pugnat em̄. p̄ eo oib; terraz̄ ex materia iniusta. unumtre; en̄ abyssi. & demonū.

Non em̄ impossibilis erat om̄ipoz̄. filius terrae manus tua. q̄e creauit orbē erat inanis & vacua. et tendere erant super faci terraz̄ ex materia iniusta. unumtre; en̄ abyssi. & demonū. re illis multitudinē vrsop̄. aut audaces leones. aut noui generis ira plenas & ignotas bestias. aut va vel libidinis. obsecu porem igniū spirantes. aut odorē rantes. s. oculos spūales. sumi proferentes. aut horredas ab qui sc̄ om̄ia videndo erunt. signa iacula vñ ignota oculis scintillas emitentes. qua lascivia. rum non soluz̄ lesura poterat illos exterminare. sed & aspectus p timorem occidere. Naz & sine his vno indignationē vel iussu dei spū poterant occidi. p̄secutōz̄ passi ab ipsis factis suis. & dispsi p spiritum virtutis tuę. Sz̄ om̄ia in mēsura & numero & pondere dispositi. Multū enī valere tibi soli sup̄mo potest. filii tui. Unde ya erat semp. & virtuti brachij tui q̄s ias. in duce fortitudinē brachium domini resistet. Quoniam tanq̄ momentū lingue statere. sic est ante te orbis terraz̄. & tanq̄ gutta roris antelucani. qui descendit in terrā. & misereris om̄ate plena. opus suum propter peccata non de niuum. quoniam om̄ia potes. & dissimili.

quia p̄territorū malorum torquebantur. Duplex enim illos recordari & p̄sentium tempestas.

acceptat redum. & gemius cū me & moria p̄territorū. Cuz em̄ audiret p̄ sua tormenta bene secum agi. cō memorati sunt dñm. admirātes in fine exitus. Quē em̄ in expositōne prava. piecū d̄eriserunt. in fine cūuentus mirati sunt. Nō similiter s̄t in iustis. Secundū duricam suā & corimpenitēs th̄sauris sibi iram in dicere. iustis faciens. p̄ cogitatōnib; autē iniqua oga q̄ et cogitatōne pro inseusatis iniquitates illorum. Qd̄ cōdūt.

quidam errantes colebant mutos & esculapiū. sarices. canes serpentes. & bestias supuacuas. i.

misisti illis multitudinē mutorum s̄t ex similitudine animaliū in vindictā. vt scirent q̄z dñe pene cognoscētēt qualitatēm culpe p̄ que peccat quis. p̄ hēc & torquest.

Non em̄ impossibilis erat om̄ipoz̄.

filius terra tens manus tua. q̄e creauit orbē erat inanis & vacua. et tendere erant super faci terraz̄ ex materia iniusta. unumtre;

en̄ abyssi. & demonū.

re illis multitudinē vrsop̄. aut au-

daces leones. aut noui generis ira

plenas & ignotas bestias. aut va

vel libidinis. obsecu

porem igniū spirantes. aut odorē

rantes. s. oculos spūales.

fumi proferentes. aut horredas ab

qui sc̄ om̄ia videndo erunt.

signa iacula vñ ignota

oculis scintillas emitentes. qua

lascivia.

rum non soluz̄ lesura poterat illos

exterminare. sed & aspectus p timo

rem occidere. Naz & sine his vno

indignationē vel iussu dei

spū poterant occidi. p̄secutōz̄ passi

ab ipsis factis suis. & dispsi p spi

ritum virtutis tuę. Sz̄ om̄ia in mē

sura & numero & pondere dispositi

filiū tui. Unde ya

erat semp. & virtuti brachij tui q̄s

ias. in duce fortitudinē brachium domini

resisteret. Quoniam tanq̄ momentū

lingue

statere. sic est ante te orbis terraz̄.

& tanq̄ gutta roris antelucani. qui

descendit in terrā. & misereris om̄ate

plena. opus suum propter peccata non de

niuum. quoniam om̄ia potes. & dissimili.

spicit. sed per penitentias abluit. et p̄ se fouet et mulas peccata hominū propter pe nutrit. Unde subdit. Diligis enim om̄. &c.

nitentiam. Diligis enī om̄ia que

sunt. & nihil odisti eoz que fecisti.

nec enī odiens aliquid constitisti

aut fecisti. Quomō aut̄ poss̄ aliqd̄ p̄manere nisi tu voluisses? aut qd̄

a te vocatū non esset conseruaret?

Parsis aut̄ omnib;. quoniam tu

sunt domine qui amas animas

tura statuta sūt. nō oportet rōne firmata. Hoc enī fuit principale in aio p̄ditous exēm plar z̄. In mēlura q̄litas in p̄odere rō. In bis p̄st̄uit de mūdū & guber nat. & iudicatur. & In bis iust̄ inde p̄pēdū di. oia in daistro boy trū. abscondita latēt. A solis clavis iudicij et misericordie dei referunt. q̄n illūnabunc abscondita tenebray. & renelabūt. consilia cor dium.

Momentū sta

tere z̄. Hile dīc ylai as. Ecce gētes sic stilla

stulē. & q̄li momētū sta

terē reputatē sūt. vult

em̄ intelligi q̄ mens et rō & sensus dñi p̄ quē

oia sc̄ sit. & sine q̄ sc̄ enībil. ille sit de q̄ dī.

Aerbo dñi celī firma

ti sūt z̄. Hēs gentes q̄

nō cognouerūt creato

re sūt ad p̄patōz̄ dī q̄

stillū stulē sūt. & quasi

momētū statere. qd̄ le

uīcē tēdīnā. & siē gut

ta roris antelucani. q̄p

mo aspēctu solūscat.

Al sicut stillū stilla. si

fluit a portāte despiciē

vñ neglegit. ita gētūm

mētūdo celesti splen

dore. sup̄nis mētūdī

compata. p̄ nibilo dū

citur.

Diligis em̄. Bonus op̄eris op̄ suā dī

ligit. & regit. & si bō ali-

q̄n peccat. sustinet i mē-

ta patētū. & p̄ penitē-

tiā i mētū p̄uerit. Vn̄

solē suū facit oriri sup

bonos & malos. & plu-

it sup̄ iustos rūstos.

Impenitētēs aut̄ iusto

iudicō. damnat. Iust̄

em̄ dñs iusticias di-

lerit.

Ca. XII.

Lorr̄pis. p̄ eos

q̄s rep̄es. l. p̄ alios q̄s

volueris. Vn̄. Ille ar-

guet mundū te pecca-

to. & de iusticia. & de iudicio

Ellos em̄. t. Ra-

banns. Histōriā dī

cit. quō lep̄tē gētes. q̄

terrā chananeoꝝ possi-

tebant. p̄ter iniquita-

tes eoz eiecit. & filios

israel nominis sui cul-

tores introduxit. Mi-

sticē autē septē gentes

significat universitate
vicioz. q̄ p̄ficiatio
nē p̄sumi gentis posse
territ gen̄ humānū. s̄
q̄ grām christi expulsa
sunt et introducta nō
sitas virtutū. vt electis
habitatorib⁹ nefādis.
virtutes adiuuātē spū
antō. viles fruct⁹ af
ferrent.

Quis em̄ dīc̄.
Rab. Manifesta rōe
ōndit. q̄ nō est p̄tradi
cendū creatori. si crea
turā suā p̄m̄ p̄p̄iazi dī
sponit voluntate. q̄ in
voluntate ei⁹ vniuersa
sūt posita. r̄ nō est qui
possit resistere ei⁹. n̄st⁹
est in om̄ib⁹ v. su. Vñ
sc̄et. Cū ḡlis iust⁹ z̄.

Clīr̄ em̄ tu. z̄
Qui iudicāt̄ te. siue
in correctō eelector⁹ si
ue in damnatōe malo
rū sūm̄ eq̄at̄is p̄fectō
est. z̄ iō p̄ bonitatē suā
diu differēdo suspen
dit iudicium. vt p̄les ha
beat q̄b⁹ reddat bñfici
um. Qñ ei creature. se
erigit cōtra creatorem.
iusta puni⁹ vindicta.
vt se inferiore⁹ p̄gno
scat. P̄nt h̄ec ad passi
onē christi referri. q̄e
pater. p̄ nob̄ in more⁹
tradidit. r̄ en̄ q̄ noue
rat peccatū. p̄ nob̄ pec
catū es̄. q̄ n̄lī ītebī
mortē suscipit. n̄ nos a
debita morte liberaret.
P̄t ḡ iust⁹ iust⁹ pu
nic. iuste oīadispoit.

Omnipotēs d̄ cū
summa trāq̄ilitate iu
dica t̄ om̄ia. bñani iñ
affec⁹. et mēbra ei⁹ tro
pica locutōe ascribūt̄.
vt bñ capacitatē nr̄z
cōfōrment gloquia di
uina. Legūt̄ em̄ in scri
ptis oculi dñi. aures
man⁹. os. pedes. ira. fu
ror. z̄ b̄m̄. cum sim
pler natura nūq̄ reci
piat varietatē. nec d̄a
vitas diuisionē. M̄
tiplica d̄o t̄ dñerla.
yn⁹. z̄ idē op̄atur. An̄
Mutabis eos et muta
būt̄. tu aut̄ idē ipse
es. z̄ anni. t̄. z̄. Et ali
bi. Ego sum d̄. r̄nō mutor. Et alibi. Apud quē n̄ est trasmutatō z̄. Do
cūisti aut̄ p̄lm̄ tuū. p̄ mirifica opa. dei instrūnt̄ fideles. ne complicetur ini
quis. sed studeat se incōtaminatos seruare cōfitedo. et sperādo in tomio.
et non negligant penitentie tempus.

Si em̄ z̄ Rab. Decē plagis verberauit egip̄tios hostes p̄l̄ sui. et in
ter plagas relipirare p̄misit. vt corrigeretur. S̄z q̄ p̄seuerauerūt in malitia
deleti sunt diuina iusticia. Dōpul⁹ aut̄ dei q̄b⁹ p̄missio facta est. prim⁹ cor
p̄ebātur. et cōsolabātur. da disciplinā dei p̄cipent. P̄t q̄ euāgeliū dei spe
uerūt. et filii dei crucifixerūt. inimici facti sunt. et ideo de terra sua electi sūt.

Sindurata p̄pria neq̄cia
poterat mutari. cogitatio illorū im
scientia vel ex quo fuerūt. quedam prava qualis
tas in sp̄is erat maledictōe digna
p̄petuum. Semen em̄ erat maledi
cūti ab initō. Nec timēs aliquem
veniam dābas peccatis illorum.
N̄quid dicit figm̄t̄ ei qui se furerit quid
Quis enim dicit tibi. quid fecisti?
me sic fecisti. q̄o iuste iudi
cūt̄. Aut quis stabit contra iudicium tu
cas. q̄ quasi n̄ culpa creatoris si pecc
atum? Aut quis in conspectu tuo ve
set nature vicum.
Clīr̄ em̄ tu. z̄
Qui iudicāt̄ te. siue
in correctō eelector⁹ si
ue in damnatōe malo
rū sūm̄ eq̄at̄is p̄fectō
est. z̄ iō p̄ bonitatē suā
diu differēdo suspen
dit iudicium. vt p̄les ha
beat q̄b⁹ reddat bñfici
um. Qñ ei creature. se
erigit cōtra creatorem.
iusta puni⁹ vindicta.
vt se inferiore⁹ p̄gno
scat. P̄nt h̄ec ad passi
onē christi referri. q̄e
pater. p̄ nob̄ in more⁹
tradidit. r̄ en̄ q̄ noue
rat peccatū. p̄ nob̄ pec
catū es̄. q̄ n̄lī ītebī
mortē suscipit. n̄ nos a
debita morte liberaret.
P̄t ḡ iust⁹ iust⁹ pu
nic. iuste oīadispoit.

Clīr̄ em̄ tu. z̄

dicans das locum in peccatis pe
nitentię. Si enī inimicos seruorū
tuorū et debitos morti cum tāta cru
ciasti attentōne et liberasti: dans tē
pus et locum p̄ que possunt muta
ri a malitia. cū quāna diligētia iu
dicas filios tuos quoz parentib⁹
iuramenta et conuētiones dedisti
bonarum p̄missionum? Cum ergo
nobis disciplinā das. inimicos no
strōs multipliciter flagellas. vt ho
nitatē tuā cogitemus iudicātes. et
cum de nobis iudicās sperem⁹ mi
sericordiam tuā. Unde et illis q̄ in
vita sua insensate et iniuste vixerūt
per hēc que coluerunt. dedisti sum
ma tormenta. Eteni in erroris via
diuit⁹ errauerunt. deos extimātes
hēc que in manib⁹ sunt supuacua.
infantum insensatoz more viuen
tes. Propter hoc tanq̄ pueris in
sensatis iudicium in derisum dedisti.
Qui autē ludibriis et increpatōni
bus nō correcti sunt. dignum dei
iudicium experti sunt. In his enīz
que patiebāt̄ moleste ferebānt. in
te p̄cere facis. Virtutem enī ostē
deūa virtute p̄sumat contumacia subgōrum.
dis tu. qui non crederis in virtute
esse p̄summatus. et hos q̄ te nesci
erectio
tate iudicas. et cum magna reuerē
tia disponis nos. Subestē tibi
cum volueris posse. Docūisti autē
populū tuū p̄ talia opa. quoniam
opozet iustum esse et humanū. et
bonē spe fecisti filios tuos. q̄m iu

z̄ orbē dīpsi. vt tādē
corrigātur et salutēt̄.
Persecutores q̄ cum
christi p̄fessores crucia
bāt̄. patīa eoz instrui
possent. vt ydolatriaz
dimitterent. et christia
nā recipiēt religionē.
Et s̄c̄bi p̄ penas ipales
p̄secuti lūt̄ eternā glaz
ita bi p̄ p̄na gaudia
eternā recipiūt miseriā

Lū ergo nobis.
M̄la flagella. p̄. spe.
autē dñō mi. ar. Da
gna vītātā ē int̄ iudi
cū elector⁹ et rep̄bōū.
Ilos dñs corripit. vt
emēdet. bi sup̄bīz et p̄
fidi p̄ penas luīt̄. vt cō
tra dñatorē om̄iūz se
repugnare nō posse co
gnoscant. felix iudez q̄
pietatē et bonitatē sui
iudicis sp̄ insp̄icit. Ju
diciū em̄ sine mia ei q̄
nō fecit misericordiam.

In sensate. et q̄
noledat̄ creatorē agno
scere et honorare digne
tradi in rep̄bū sensū
facerē ea q̄ nō cōueni
unt. et umelijs afficien
tes corpora sua in semet
ipisis. q̄ cōmutauerūt
veritatē dei mēdaciū
et seruierūt creature po
tius q̄ creatori.

Qui autē luīdi z̄.
id ē. q̄ a teo flagellati
n̄ sit correcti. cōdignā
damnatōe expt̄ sūt̄.
ad h̄ corripit deus vt
emēdet. Qui autē gra
tias et ipatēs n̄mūrat
de tpali tormento duī
tur ad eternū.

In his em̄. Ra
ban⁹. Bentilitas dum
ydom̄ h̄iebat. deos cē
putabat. quoz p̄sumasi
onib⁹ p̄bat. Jō dñiss
penis afficiebat. Vñ
plumi deā vēz que ī be
ne ficijs credere nolue
rūt. in iusto indicō om
nipotentē agnōerāt.
Dñator em̄ omnium.
aut hic p̄ penitentiam
conuerſis misericordiaz
impedit. aut incorre
ctis eternā penam in
fligit.

Ca. XIII.
Alīi autez sunt
uens. magis ergo vani sūt qui c̄re
omnes homines i qui b̄
atōrem non agnoscunt
non subest scientia dei. et de his q̄

Ca. XII.
Scientia Timorē et reverentia. Unde. Ecce timor domī. ip̄e est sa
pientia. et recedere a malo intelligentia. Recedit em̄ a malo. qui recedit a cal
tura ydolorum. deum timet qui mandata eius custodit. quia initium sapi
entie timor dñi. Intellectus bonus om̄. fa. cum

De his operibus. s. bonis poterunt cognoscere bonum artificem. qui

proprie est. quia immutabilis. et semper idē. semper in se manēs. regit om̄ia.

Uanilla ergo vanitas hominum. qui p̄ creatore creaturas venerā

tur

b 2

Neque operib⁹.
zc. Alij ignē colebant,
quē vulca nū vocabat
ali⁹ etherē v⁹ aerē, quē
ionē v⁹ iunonem dice
bāt, ali⁹ nimia aquā, i.
neptunū, ali⁹ g̃x stella
rum, q̃ diuīs figuris
animaliū positōes et
curlum distribuebant
astroy, ali⁹ sole quem
p̃ebū vocabant, ali⁹
luna, i. dianam.

Rab. Duplicitē pec
cat, p̃mū q̃ elemēta, i.
dei op̃a deo p̃ferunt.
Deinde, q̃ elemētōnū
figuras s̃b hūana sp̃e
colūt. Soli em̃ z lunę,
humāna figurā tribu
unt. Igen⁹ q̃ t̃r̃c z ma
ri, q̃ illi vulcani, vestā
neptunūq̃ vocāt, non
t̃ ip̃s elemētis i optis
sacrificat. Tāta em̃ cu
piditū imaginū homi
nel tens, vt vīlora sint
q̃ vera sint. Nuro, s. et
gēmis delectant horū
tutor p̃stringit oculos
Hinc his nō putat cē
religionē. In his ergo
avaricia et cupiditas,
colit credūt deos ama
re, q̃d ipsi amāt, ppter
q̃d suū fūta z latroc
nia z bella, p̃scrāt vīs
manubias, z rapinas
q̃ valde ibeciles sunt
si cupiditatib⁹ subiecti
sunt. Cur em̃ celestes
putant, si terrena tēsi
terat, v⁹ beati si indi
gēt, v⁹ incorp̃ti, si in
his delectant in quib⁹
cupiditas hōis dānat.

Sz̃tū adhuc
zc. Hic paul⁹ ait. Re
uelat em̃ ira dei de ce
lo sup omnē impieta
tem eoz q̃ veritatē dei
in iusticia detinet, q̃
qd notū est dei, mani
festū est in illis zc. No
ticia dei ex mūdi fabri
ca p̃cipit. Ut em̃ tens
invisibilis et visibili
bus p̃gnosceret, opus
ab eo factū est qd op̃i
ficē manifestarz, vt de
us omnis intelligeret.
q̃ hoc fecit qd nō p̃n
ali⁹. Sz̃tū p̃gnosset
nō sic deus glorificate
rūt. S̃ euanderūt in co
gitationib⁹ suis.

In felices aut̃
sunt. Qui, s. deos ho
norāt vt aurum ocul
baurāt z nitorem leu
gati marmoris, v⁹ elo
ris, aut iligines gēmis
z colorib⁹ vestes, z q̃nto ornatiora s̃tēpla, z pulchiora simulacra, tāto pl⁹

viden⁹ bona non potuerūt intelli
te ecceitate peccati.
Neque opib⁹ atten
dentes agnouerūt q̃s esset artifer.
sed aut ignē, aut sp̃um, aut citatū
aerem, aut girū stellarū, aut nimia
aquam, aut solem, aut lunā, recto
res orbis terraz deos putauerūt.
Quorūz z si specie delectati deos
putauerunt, sciant quanto his do
minator eoz speciosior est. Spe
ciei em̃ generator bēc omnia cōsti
tuit. Aut si virtutē, z opa eoz mira
ti sunt, intelligat ab ipsis. qm̃ qui
hec fecit fortior est illis. Amagi
tudine em̃ speciei z creature, p̃gno
scibiliter poterit creator hōz vides
ri. Sed tū adhuc in his minor est
querela. Et bi em̃ fortassis erat de
um querentes, z volētes inuenire
Etenim cum in opibus illius p̃uersē
tur, z inquirunt z p̃suasuz habēt,
qm̃ bona sunt que viden⁹. Iterūz
aut̃ nec his debet ignosci. Si enī
tantum potuissent scire vt possent
estimare s̃eculū, quomō hui⁹ dñm
facilius non inuenērūt. Infelices
aut̃ sunt, z inter mortuos spes illo
rum ē, qui appellauerūt deos opa
s̃berces vel yoda, sensum, sermo
manuum hominū, aurum z argē
num, compositionē argumentorum,
tum artis inuentōnem, z similitu
dines animaliū, aut lapidē inutile
opus manus antiquē. Aut si quis
artifer faber desilua lignū rectum
secuerit, z hui⁹ docte radat corticē
omnem, z arte sua vsus diligenter
fabricet vas inutile in p̃uersatōem
vitē, reliqui⁹ aut̃ hui⁹ opis ad p̃
paratōnem esse abutat, z reliqui⁹

hōz qd ad nullū facit vsuz. Lignū
curuū z verticibus plenuz sculpat
diligenter p̃ vacuitatē suam, z p̃ sci
entiam suę artis figuret illud, z assi
milet imāgini hominis, aut alicui
ex animalibus illud compet plini
ens lubrica, z rubicūdo faciat suco
colorem illius, z omnē maculam q̃
in illo est pliniens terra, vt faciat ei
dignam habitatōnem, z in pariete
ponens illud, z confirmans ferro
ne forte cadat, p̃spiciens illi, sciens
quoniam non potest adiuuare se.
Imago em̃ est, z opus est illi adiu
torium. Et de substantia sua, et de
filiis suis, et de nuptijs, votū faci
ens inquirit. Non erubescit loqui
cum illo qui sine anima est, z p̃ sa
nitate quidē infirmū deprecaſ, et p̃
vita morenu⁹ rogat, et in adiutoriū
inutilem inuocat, et pro itinere p̃
tit ab eo qui ambulare non potest.
et de acquirendo, z de opando, et
de omnium rez euentu petit ab eo
qui in omnibus est inutilis

Ca. XIII.

Terū aliis na
vigare cogitans, et per fe
ros fluctus iter facere incipiens,
ligno portante se, fragilius lignuz
inuocat. Illud enim cupiditas ac
quiringendi erogitauit, et artifer sa
pientia fabricauit sua. Tu autē pa
tem pater prouidentia ab initio cuncta suber
ter gubernas, puidetia, qm̃ dedisti
in mari viam, et inter fluce semitā
firmissimam, ostendens quoniam
potens es ex omnibus sanare, z si

alia. Tu au
tigij p̃paratō, heretici
aut q̃ vanā singunt si
mulacra error, id ī flu
ctibus seculi peunt, q̃
nanē ecclesie reliquerūt,
z gubernatorem deū.

Mm̃ dedisti

Irabelitas p̃ mare rubr

sico vestigio transdu

xit dei potentia, et ior

vānis aquas dūsit,

vītiorē inueteret gē

tibus exterminādis, si

dilebūs quoq̃ inter seculi fluctus et p̃securōnes p̃

p̃parat semitam fidei et

maiestatis bñt, ṽl brē
dicēt. Religio g̃ est ṽl
creditur, qd cupiditas
humana mirat.
Aut si q̃s zc. Ra
ban⁹. Inuitat sapien
tia bis q̃ coluit ydola,
vt intelligat q̃ p̃nōsū
sit omnipotētē delere
re z figmēta adorare.
Uñ ysaias. Qui for
mavit tens zculpide
p̃flavit ad nibilū vīle
ecc omēs p̃tipes ei⁹
p̃fundēt. Sinc laces
ait. Olim trun⁹ crā, si
culu⁹ inutile lignū. Lūz
faber incert⁹ stann⁹ fa
cerz, ve p̃ripū maluit
esse deū. Quidqd aut̃
te ydol dēm ē, p̃t re
ferri ad heretico p̃
cipes. Qui simulaca
dogmatū suoz artificia
corde p̃ponunt, z vene
rant q̃ fecerūt, nec sus
ficiat error, p̃p̃i⁹ misi sim
plices decepint, q̃ gl̃tū
putat pietate, z deo
rat domos viduaz, et
abutētes vulgi igitia
arte dyaletica q̃ ascia
terebro, lūma, runcina,
formant deū suuz, zcu
dūt malleo, atq̃ inau
rat rethorica venusta
te, quo p̃ deū vēt̃est,
z gl̃a in confusione eo
rum Ca. XIII.

Itez alī nau i
gare zc. Necq̃ con
tra ydolatria dicunt.
Maxima ei recordia
est: vt hō ad imaginē
tei edit⁹ rōnabilez ab
ipo bñs anima q̃ ero
gitauit quō transire
fluctus nanē fabricās
sc̃m artis sig̃ pitiam,
nō honorat illi q̃ bāc
sibi dedit sc̃iam, z ino
cet ydolū qd simili ar
te, z maiori vātate for
manit. Lū cī maior sit
qui fecit q̃d sit; facu
ram suā adorare insa
nre est.

Adeo nauigandi
curſas petend⁹, a q̃ na
vigij p̃paratō, heretici
aut q̃ vanā singunt si
mulacra error, id ī flu
ctibus seculi peunt, q̃
nanē ecclesie reliquerūt,
z gubernatorem deū.

Mm̃ dedisti

Irabelitas p̃ mare rubr

sico vestigio transdu

xit dei potentia, et ior

vānis aquas dūsit,

vītiorē inueteret gē

tibus exterminādis, si

dilebūs quoq̃ inter seculi fluctus et p̃securōnes p̃

p̃parat semitam fidei et

constantis. ut transeant illesi. nec est humani solatiū opus vbi dēns oñdit mirabiles effectus virtutis sue.

Sed vt nō essent z̄c. Creator dedit sciam creature sue qua sibi in pnti pluleret. vt eius voluntati dehuret. **N**on nos archā facere iussit. i quā ip̄e p̄genies eius saluaret. et cetera animātia ad restauratōr̄ orbis seruare tur. cī gen̄ humānū. p̄

inītiate sua diluvio

deleret. **A**n petr̄. In

q̄panci. i. octo aīe sal-

uē facte sunt p aquaz.

et nos nūc sills for-

me salnos fecit baptis-

ma z̄c Archa delignis

leuigatis cōstructa. ec-

desiam significat. q̄ fit

de collectōe fideliū ar-

tifico p̄dicator. **P**auci.

i. octo aīe salue

sunt p aquā mūdo pe-

rerente. q̄ ad p̄patōz

reproboz p̄nus mūs ē

electoz. **P**auci em̄ sūt

qui vītē inueniāt.

aquā diluvij extra po-

sitos occidit. q̄ hereti-

cuz līc habētē baptis-

mi sacramētū. ip̄e aī

temergūt ad inferos.

Archa leuauerūt ad

celos. **O**ctonari. q̄ si

gnificat eccliam q̄ i sa-

cramēto dñicē resurre-

ctōis p̄cipit lauacri

baptismi. vt siēps re-

surrexit a mortuis per

glam patris ita. q̄ nos

in nouitate vīte ambu-

lem̄ aqua regeneratō

nis abluti

Hinc hieremias.

Stūle fac̄ est oīs hō

a scia sua. p̄fusus ē fa-

ctor i sculptili. q̄ men-

dat p̄lator̄. nec est

sp̄ns in eis. **T**ana em̄

sūt opa. r̄ digna risu. r̄

in tempe visitatōis pe-

ribunt

Et qui fecit il-

lud. **S**ymulac̄z r̄ cul-

turas fallop̄ teor̄. **D**y-

abol̄ em̄ inde punie-

q̄ sibi diuinū honore

surpat. r̄bō q̄ p crea-

tore creaturā honorat

Lignū dō sepe hōiem

significat. **B**enedictus ḡ

hō q̄ vītē dīc̄ r̄ fac̄.

Heretic̄ aut̄ q̄ signe-

ta sua colit; maledic̄

est. r̄ pditōi dedit. r̄

op̄. i. doctrina eius.

Drops̄ hoc z̄c.

Dō ē ignoscendū yd-

olis. v̄l eoz inhabitatorib. i. demonib. q̄ hoīes ad imāgines dei factos ab

ipso retrahunt. r̄ in erroris mūscipula subuertūt. heretici quoq̄ q̄ homies se

ducunt. districtū nō euadent iudicūt.

Inītū. Pessimū em̄ gen̄ fornīcatōis. quo aīa recedit a teo r̄ fornī-

cat̄ i ydolis v̄l diuinī dogmatis vītē relinq̄t. r̄ sequē fallitē heretice

prauitatis v̄l opītōis. **H**inc paul̄ auricīa ydoloz seruitutem appellat.

An p̄stat omnē malā p̄cupiscentiā fornīcatōis vocari. q̄ aīa relicta supiori

lege iſerioz volūptate turpi nataz q̄i mercede p̄strata l̄ p̄stituta comūp̄

sine rate quis adeat mare? **S**z vt non essent vacua sapientiē tuę opa ppter hoc etiā r̄ exiguo ligno cre- dunt homines animas suas. r̄ trā seuntes mare p ratem liberati sunt p mare.

Sed ab initō cum p̄irent supbi gi- Seminārū būam generi archā gantes. spes orbis terraz ad ratē confugiens. remisit seculo semēna tūtitatis. q̄ manu tua erat guber-

natā. **B**enedictū est em̄ lignū p q̄ paratus est orbis terrarum fit iusticia. **P**er manus autē q̄b fit ydolum. maledictuz est r̄ ip̄m. et q̄ fecit illud. quia ille quidē opatus ē illud aut̄ cum esset fragile deus co- gnominatus est. **S**imiliter autem odio sunt deo; impius r̄ impietas eius. Etem̄ q̄b factū est. cum illo q̄ fecit. tormenta patief. **D**rops̄ hoc

r̄ i ydolis natōnū nō erit respectus q̄m creature dei in odium facte sūt r̄ in temptatōnem animę hominū r̄ in mūscipula pedibus insipienti um. **I**nītū em̄ fornīcatōis est ex quisitio ydoloz. r̄ adiumentō illos. rum corruptō vītē est. **N**on enim erant ab initō. neq̄ erūt in ppetū

Costarid vnde p̄cessunt ydola. **S**upuacuitas em̄ hominū hēc ad inuenit in orbez terraz. r̄ ideo bre uis illorum finis est inuent̄. Acer bo enī luctu dolens pater cito sibi

Nō em̄ z̄c. Dispdat v̄ns vniuersa labia dolosa. r̄ om̄es q̄ loquūtē me- dicūt. **H**inc hieremias. **D**ij qui celos r̄ teram nō fecerunt. pereant de terra z̄c.

Lactatius. Prop̄ hominū stulticiā. r̄ prauitatem q̄ agrestē vītā sine vl̄ lo rectore vinebat. hoīes ip̄m regē. totāq̄ gentē sumis laudib⁹ extulēt. vt etiā deos appellarent. vel pro insigni virtute conualecente. v̄l adu latōne. vel pro benefi cijs. Deinde. i. p̄ mor te reges amicis suis magnum desideriū reliq̄ runt. **H**ō homies sumi lacra eo p̄ fixerūt. q̄m contemplatiōne aliqd̄ haberēt solatiū. Pro gressis longis. p̄ amo rem memoriam defunctor̄ colere ceperūt. vt bene meritis grām re ferrent. r̄ successores eorum ad bñ impandū allicerēt. **A**nde cicero. Suscepit ante vītā ho minūtū cōsuetudo cō munis. vt beneficijs ex cellentes viros in celū fama r̄ voluntate tol lerent. hinc hercules. hinc castor. hinc pollux hinc eculapius. hinc liber. Et alio loco dic̄ cicero. Atq̄ in pleiis cūtiatibus intelligi potest: acuendq̄ virtutis grā gl̄ibentius reipublīcē grā periculi adi rent. optimos quosq̄ viroū fortissimū: bono re deorum immortali um esse p̄sacratos. **H**ic romani cesares suos p̄ secraverūt. r̄ mauri suos reges. **H**ic panlati ceperunt religiōes. vñ primū qui eos nouerāt eo ritū liberos suos. et nepotes. deinde om̄es posteros imbuerūt. et hītū summi reges. ob celebritatē nomis in p̄nūtūs omnibus con celerabāt. **P**riuati vero singuli populi gētis aut vībis suę cōdī totes. vel viros fortitudine insignes. vel fēminas castitate mirabilēs. summa veneratiōne coluerunt. vt eḡi p̄tij yldez. peni vrani am. romani quirinū samos iunonē. naros liberum. manzi iubam

latini faunum. paphi veuerem. Sic p̄ populos r̄ regiones: varia sacra sūcepta sunt. dum homines grati esse in suos principes cupiunt. p̄terea p̄etas eoz qui successerant. plurimum contulit ad errorē. qui vt diuina stirpenati viderentur. diuinos honores parentibus detulerunt. defertq̄ ius seruit.

Incon̄no. la. r̄ li. Incōmunicabile dei sc̄z omnipotentis nomen. qui iolus est incomprehensibilis. insensibili r̄ fragili materię. vel imāgini scriperunt

Papientie

Autem si. s. 27.
Sicut in sacris satur, in cuius ppter oculi iouis sine respectu pietatis, parvulos suos immo labant, et bellone ipsi sa cerdotes propio sanguine sacrificabantur. Ade quintilianus istud inquit, Si cogit deus iratus est:

Aut obscura et
Sicut in sacris ysidis egyptis, et cereis eleusine faciebant. Nam sic ibi osiris planetu matris inquiret, ita hic et ad incestu patrum phitonis matrimoniu rapta, pserpina. Quia quod facibus ex eterna accensio, quesisse ceres in scilicet dicit, ideo sacra ardentiud tederunt, et statone celebrantur. Si militer i sacrif liberi patris insanuit, et magne matris, ubi ad exemplum deorum qui in festiuitate satiati noctem luxibus tota duxerunt, ludunt.

Aqua per libidinem sumundiam: diis suis placere putabant. Omnia enim confusa erant ibi nulla ratio, nulla religio vera, quanto quis scelerator erat tanto magis deo suo placere putabat.

In fando em. Nulla maior demetia quam deum viuunt desere, et mortuis deservire.

Lum em mens se a

creatore suo autem, om

nibus implicat seculi

ribus. Initium em om

nis peccati superbia est.

Finis. Consum

mato et plenitudo. Qui

em pro deo colunt ydo

lum, omnia reputantur in peccatum.

Aut em dum le.

Quia dum iurant no

men dei polluant, quod ait,

Non assumes nomen

dei tuu inuanum, et per

non men deorum extero

ne iureatis, sed cum deo

illudere se estimant, et

nam morte semetipos

scipitant. Heretici au

tem ex eo suo simula

era colentes peditonis

sue causa sunt, quoniam

et doctrina falsa, vita in

insta, leticia insana,

mors nefanda, quod cum

in iurant ydolo.

neesperant in deo suo, ideo meritor suo recipi vindictam. Unde seq.

Sub regno enim dyaboli diuersi tot et tam magna mala pace appellata vici subiecti veram habere non potuerunt lat. Autem filios suos sacrificantes pacem, aut obscura sacrificia facientes, aut insanies plena vigilias habentes neque vitam neque nuptias mundas iam custodiunt, sed et alius alium per inuidiam occidit, aut adulteras contumelias et omnia permixta sunt, sanguis homicidium, furtum, et factio, corruptionem, et infidelitas, turbatorem, et priorem, tumultus, bonorum domini immemoratus, animarum inquinatus, nativitas imutata, nuptiarum inconstantia, inordinatio mechiae, et impudicicie. Infandoz enim cultura ydolorum, omnis mali causa est, et initium est, in festis vel in ludis dum homicidio.

Autem dum letantur insaniti, defuncti aut libidine se polluant, auditores suos se

aut certe yaticinat falsa, aut vivunt ducunt, in anima mortui

in iuste, aut piurant cito. **D**um em confidunt in ydolis que sunt sine anima male iurantes noceri se non sperant. Ut rater ergo illis euenerit dignus, quem male senserunt deo at te deates ydolis, et iuste iurauerunt in ydolo ytemnetes iusticia. Non em iurantem est virtus, sed peccatum pena pambulat semper in iusto rum purificationem.

Ca. XV

Tempsitez deus
Inestimabilis caritatis, sed quod nec fallit nec fallitur. Et verus est, qui non vult more es, patientis et in misericordia dispo peccatoris, sed ut convertatur et vivat, nens omnia. Etem si peccauerimus, quasi cuadere non possumus quia creatura tui sumus, scientes magnitudinem tua sumus, et si non peccauerimus, scimus

Sapud quem honorum omnium numer seruare, quod apud te sumus reputati. Noste summa beatitudinis pfectio

em te summata iustitia est, et scire Christum dei virtutem, et de sapientiam, quod fa

iusticiam et virtutem tuam, radix est im

mutus est nobis a deo sapientia et iusticia

mortalitatis. Non enim in errore in

dixit nos hominum male artis ergo

igitatio, nec umbra picture, labor

sine fructu, effigies sculpta per vari

os colores, cuius aspectus insensa

to dat concupiscentiam, et diligit mor

tue imaginis effigiem sine anima.

Non solum qui faciunt ydola,

Maloz amatores digni sunt mor

te, qui spem habent in talibus, et quod

faciunt illos, et qui diligunt, et qui co

lunt. Sed et figulus mollem terram

permes laborioso fingit ad usum no

strorum uniusque vas, et de eodem lu

to fingit que munda sunt in usum

vasa, et similiter que his sunt ytra

ria. Hoc autem vasorum quis sit usus

inuder est figulus. Et cum labore va

no deum fingit de eodem luto: ille quod

pauloante de terra factus fuerat.

Et post pusillum, dicit se unde acces

ptus est, repetit animus debitus quam

habebat. Sed est cura illi non quod

laboratur est, nec quoniama brevis

illi vita est, sed concertat aurifici

bus, et argenteris, sed et erarios imita

tur, et gloriam perfert, quoniam res

supuacuas fingit. Linis est enim co

eius, et terra supuacua spes illius

et luto vilior vita illius, quoniam

ignorauit qui se finxit, et qui inspi

rauit illi animam que operatur, et qui

insufflavit ei spum vitalem. Sed

et estimauerunt lusum esse vitam no

stram, et conuersationem vitae compo

sitam ad lucrum et operantem vincimus

Non enim iurantibus est virtus

Ca. XV

Tu autem iusto

em iudico damnati, se

ro penitentes agnoscit,

quod antea credere nolu

erunt. Unde, cognosc

te dominus iudicat

faciens in opibus ma

nnum suaz comprehen

sus est peccator.

Inde iohannes,

Qui habet spem in eo

sacrificat se, sicut et ille

sancus est, et omnis qui

in eo manet non peccat,

Nolle em te esse

Percepit est incorru

ptionis, et in futuro contemplacionis. Unde,

Hec est enim vita eterna,

vit agnoscat te v. d. eccl.

Non enim erit

Ex plena fidelium loqui

tur, qui dei gratia mun

ti non miscerent se gentili

lii iniquitati, vel ydolatrie, quia sine fructu

iusticie est labor iste, et

morte merefit eternam.

Maloz amatores, similes illis

sunt qui faciunt ea, et

omnes qui confidunt in

eis inventores quoque

falso dogmati, et cul

tores digni sunt morte

Dispedit enim deo viruz

qui haec fecerit, et magis

strix et discipulis eius.

Reprobanit super

ligneas, lapidea, et crea

ydola, non etiam fictilia

vanae. Iuste enim tribu

bitum est eis, ut quod de

terra facti sunt, quod meli

or est sui parte, et anima

ad imaginem dei creata

ad adorandis tez vi

uum sequi solebat, vi

lorum sui parte, et corpore

terrenum unitando, lute

um adoraret deum, et non

boni opis fructu terreni

insensibili de qua sum

pti sunt, insensati, iniuti

les reddenter. Mistice

aut heretici et scismati

ci, qui veritate dei in

iusticia detinet, et men

dicunt per veritatem in do

cetra, sicut simulacris

colunt, licet eloquentia

aut ficta virtute palli

ent, fragilia tamen et latea

sunt que fingunt, et ci

mis est cor eorum, et feda

cogitatorem eorum, et vita ce

no sordidior, qui igno

rant factorum suorum et eua

ncescunt in cogitationib

us. Sensus autem sanctorum patrum spernit, et errores novos quod si ludos vanos

Ca. XV

Tempsitez deus
Inestimabilis caritatis, sed quod nec fallit nec fallitur. Et verus est, qui non vult more es, patientis et in misericordia dispo peccatoris, sed ut convertatur et vivat, nens omnia. Etem si peccauerimus, quasi cuadere non possumus quia creatura tui sumus, scientes magnitudinem tua sumus, et si non peccauerimus, scimus

pter fanoē humanū
terrenū lucrū singit:
errantes. s. r. in errorz
mittetes. vt inexca
bles sint; cū indicabit
tens occulta cordium
redder vniuersi sp̄m
op̄a sua.

Dic em̄ scit se.
Nullam excusatōnem
babēt heretici. q̄ sc̄i
ter peccant. dū fidē sa
nām r. rectā doctrinā
nolunt imitari. magis
terrenū sensū r. fragilē
q̄ sp̄nalem seq̄ntes

Melior ē em̄
ip̄. Quia melior ē ho
mo ydolis sc̄dm rōem
creatōnis. q̄ vinit r̄
telligit. Illa aut̄ nunq̄
q̄ magis seq̄t va
nitate erroris. q̄ vita
sc̄iam cū in honore
st̄no intelligit. r̄ p̄at
umentis in nobis.

Insensata Qua
si. Nec discretōz habe
bant. In fr̄tate em̄ vi
uetia meliora sūt mor
tis sensibilia insensi
bilis. rōnalia irratōa
libus. q̄ dignū fuit.
vt qui ignorabāt crea
tōrē in creaturis dissi
ctionē n̄ sc̄it. Qui ei
landē r̄ b̄ndictōz tei
se babere negligit. in
discretōe animaliñ se
ip̄m errare ostēdit.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
Dopul̄ israelī testo
carnes p̄cupin̄. r̄ cot
nices deo iubēt acce
pit. r̄ comedit v̄l̄z ad
nafseā. b̄ v̄dīta p̄pe
fuit. qui percussit eos
dominius plaga maḡ
r̄ vocat loc̄ ille sepul
tra concupiscēt. H̄c
cōmemorat sapientia
alternatim disputans
de interemptōe egyp̄ti
orum. r̄ correctōe israe
listarum. quia illi deo
repugnantes. r̄ in po
puli senientes. sine ex
cusatōne sub ito perie
runt. hi v̄o correcti et
disciplinati: omnino
diuino solatio non ca
ruerunt. Unde sequit
Non em̄ imppetuum
p̄manet ira tua.

Egypti varijs ero
rōrib̄ dediti. populu
dei p̄secuti sunt. Ideo
multis plagis puniti
sunt. r̄ experti seūicam bestiāz: ranarum sc̄z r̄ locustarum. r̄ muscaruz. Un
de. Misit in eos muscam caninam. r̄ comedit eos. r̄ ranam. r̄ exterminavit
eos zc. H̄reticos aut̄ r̄ scismaticos. et omnes iniquos sp̄iales bestiāz. i. de

Ca. XVI.
Hopter hec et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

etia ex malo acquirere. Dic em̄ scit
se sup̄ omnes delinquere. q̄ ex ter
re materia fragilia vasa r̄ sculpti
lia singit. Omnes em̄ insip̄tes et
sicut dominari vidēntur
infelices supra modum animē sue
Quia vermis conscientia non moriet. et ignis
corum non extinguetur
supbi sunt. inimici tui populi. r̄ im
perantes.

Dic em̄ scit se.
Nullam excusatōnem
babēt heretici. q̄ sc̄i
ter peccant. dū fidē sa
nām r. rectā doctrinā
nolunt imitari. magis
terrenū sensū r. fragilē
q̄ sp̄nalem seq̄ntes

Melior ē em̄
ip̄. Quia melior ē ho
mo ydolis sc̄dm rōem
creatōnis. q̄ vinit r̄
telligit. Illa aut̄ nunq̄
q̄ magis seq̄t va
nitate erroris. q̄ vita
sc̄iam cū in honore
st̄no intelligit. r̄ p̄at
umentis in nobis.

Insensata Qua
si. Nec discretōz habe
bant. In fr̄tate em̄ vi
uetia meliora sūt mor
tis sensibilia insensi
bilis. rōnalia irratōa
libus. q̄ dignū fuit.
vt qui ignorabāt crea
tōrē in creaturis dissi
ctionē n̄ sc̄it. Qui ei
landē r̄ b̄ndictōz tei
se babere negligit. in
discretōe animaliñ se
ip̄m errare ostēdit.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

metram. vt illi q̄bidē p̄cupiscentes
escam. ppter ea que illis ostensa et
missa sunt. etia a necessaria p̄cupi
scentia auerterent. Hi aut̄ in bre
ui inopes facti. nouā gustauerunt
escam. Dportebat enī illis sine ex
cusatōne quidē supuenire interitū
exercentibus tirannidē. his autem
tantū ostendere quēadmodū uimi
ci illorū exterminabātur. Etenī cuž
illis supuenit seuā bestiarum ira.
mortibus puerorū colubroz exter
minabātur. Sed non in ppetuum
murmurantem mittere ignitos serpentes
ira tua p̄mansit. sed ad correctōnez

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

Ca. XVI.
Dro q̄bus Et
his similia. passi sunt di
gne tormenta. r̄ p̄ multitudinē be
stiaz exterminati sunt. Dro q̄bus
tormentis bene disposuisti popu
lum tuum. q̄bus dedisti concipi
scentiam delectamenti sui. nouum
saporē. escam parans eis ortigo.

mones laniant. quod
voluntati cōsentunt.
ideo eis cruciandi iu
ste traditū sunt

Sed nō in. Nō
em̄ serpens enēs sana
bat illos. b̄ sacramētū
misericordi. mors christi
in serpente figurata.

Ipse em̄ genus huma
num liberauit. In figu
ra em̄ omnia ptingebāt
illis. Christus em̄ anti
quum serpentē in cru
ce triumphavit. et eius
venenū supauit. vt q̄
vere imaginē christi et
passione. p̄spexit sal
uetur. Unde. Sic ex
altauit moyses serpen
tem in delerto. ita exal
tari oportet filiis ho
minis. vt omnis q̄ cre
diderit in ipsum non
p̄cerat. b̄ habeat vitā
eternā. Recepte genēus
serpens in ligno suspe
ditur. es em̄ ceteris me
tallis duribilis ē. In
serpente ergo duxit
mortuus. in cruce etern
significat. quia mortu
us p̄ humanitatē. q̄li
genēus est p̄ diuinitatē

Illos enī zc.
Probant ḡlecti p̄ af
flictionem. r̄ monētur
vt peccata caueant. et
bona faciant. Repbi
dispersuntur. q̄ non
corriguntur. Ideo yd
latras parva aīmalia
interimūt. Isabelitas
ergo dei cultores serpē
tes exterminare nō pos
sunt. quia nouit domi
nus pios de temptati
one eripere. iniquos ve
ro in diem iudicij reser
vare cruciandos.

Tu dñe sermo id est. filius per
quem omnia. cuius po
testas vbiq̄. qui om
nia queūq̄ volunt se
cū. ipse curat corpora.
ipse a spūilibus besti
is animas saluat.

Dō aut̄ occidit.
Homo p̄ malicie. ne
quicam sc̄i xp̄ie vo
luntatis. r̄ effecti p̄ra
ue actionis occidit ani
mam. Unde quidam
ait. neminem ledi pos
senis a semetipso. quia aut̄ proprij sceleris inuestitor est. aut̄ consentit alie
nis. Si enim homo custodit mentem. r̄ non consentit persuasiōni inique.
liber est ab omni crimine

Negantes em̄

z̄ Rab. Diversis plagiis afflitti sunt egipciū inter quas grandine simul & igne. Brādo ē & ignis ppter mixta ferre bane. & peruerterunt am̄ita que fuerūt i agri. Nec mīz si grando et ignis mixta feruēt. quia ad creatoris voluntatē oīa glentūnt

Quodā e.t. z̄.

Rab. Sicut in gen. legit. Pluit dñs sup so domā & gomorā ignē & sulphur. ut dispe ret impios. & in exodo grandine ppter ignē. In libro nūo misit ignitos serpētes cōtra murmurātes. ut pgnoscant impios q̄ oīs crea tura para est vīscī in iugū creatoris

Oro q̄bus z̄.

Rab. In deserto da tū est māna filijs israel suauissimū & saluberrimū. ut teo maiores ḡtias referrēt. q̄ ab ho stib⁹ liberariuit. & supnū vapib⁹ panū. Nix autē & glacies sustinebat vim ignis z̄. Duo cō traria elemēta. i. ignis & aqua gelata impios co cordi seriebat. Ut q̄li tas celestis cibi exp̄sa est. qui vim ignis vbi oportebat sufferebat. ad calorē solis liquefi ebāt. alib⁹ em̄ & minu tū apparebat. & q̄li pi lo tūsum in silitudine pning. Cōsūm sentie bāt q̄ sile cū melle. nec ad ignem deficiebat. Unū in libro nūorm. Erat autē māna q̄si se men coxandū. & colori bdeū r̄. Misticē autē in grandine & igne dura increpatō. q̄ scriptura divina peccatores cruciat. In celesti cibozlo latō signa q̄ iustos re fōuet significat. v̄l'māna significat panē qui de celo descendit. & dat vitā mūdo. q̄ ait. Pānis quē ego dederō ca ro mea ē p mūdi vita. Cruciant̄ & rep̄bi spū ali fame. & satiū electi celesti pane. Illi dīver sis laborib⁹ pparat̄ ad penā. isti diuina op̄e q̄tidie nutrit̄ ad vitā. Unū ml. fl̄. pec. spe. a. in d. m. cō.

Creat̄a em̄ tua. Cōfun dāt̄ hic peccatores. q̄ cū cetera creat̄a factori suo teferunt̄. ip̄i repugnat̄. Unū creat̄a om̄iuū pcordia flagellant̄. et si nō penituerint̄ ppetuo cruciabāt. bonis autē vera bona pparat̄

Oro p̄ hoc z̄. Rab. Pluit dñs māna de celo ip̄o suo. aquaz de pe tra dedit. pauit eos carnib⁹. & vestimenta eoz nō sunt attrita. neq̄ calciāmē

occidit p maliciā quidē animā suā & cum exerit spū non reuertetur nec reuocabit animā quę recepta ē sed tuā manū effugere impossibile est. Negantes em̄ nosse te impij. p fortitudinem brachij tui flagellati sunt. nouis aquis & grandinib⁹ et pluviis psecutōne passi sunt. & per ignē consumpti. Qd̄ em̄ mirabile erat: in aqua quę omnia extinguit plus ignis valebat. Cinderē est em̄ orbis iustoz. Quodam em̄ tempe mansuetabā ignis. ne & bureretur quę ad impios missa erant anima lia. s̄ ut ip̄i videntes scirēt. qm̄ dei iudicō patiunt̄ psecutōne. Et quo dam tpe i aqua supra virtutē ignis exardebāt vndiq̄. ut iniquaz terē nationē exterminaret. Oro quib⁹ angeloz esca nutrit̄ iussisti popu lum tuū. & patum panē de celo p̄ficit̄ illis sine labore. omne dele, etamentū in se habentē. & om̄is sa poris suauitatē. Substantiā enīz tuā & dulcedinē tuam quā in filios habes ostēdebas. & deseruiēs vni uscuiusq̄ voluntati. Ad qd̄ quisq̄ volebat: pueret̄. Nix autē & glacie sustinebāt vim ignis. & nō ta bescabant. ut scirēt quoniā fruct̄ inimicoz exterminabat ignis ar dens i grandine & pluvia cornūcās. Alij Hoc autē iterum. ut nutrit̄ iusti. Hoc autē factum ut nutrit̄ iusti signis etiam sue virtutis oblitus est. etiam sue virtutis oblitus est. Creat̄a em̄ tua tibi factori deseruiēs excandescit in tormentū aduersus

iniustos. & lenior fit ad bñfaciēdū pro his qui in te confidunt. Propter hoc & tunc omnia transfigurata. oīm nutrici gratiē tuę deseruib⁹ ebant ad voluntatez hōz qui a te desiderati sunt. ut scirent filij quos dilexisti domine. quoniā non natūratis fructus pascunt homines sed sermo tuus hos qui in te credi deant conseruat. Qd̄ em̄ ab igne non poterat exterminari. statim ab eriguo radio solis calefactum tabescerat. ut notum omnib⁹ esset. quoniam oportet puenire solē ad bñdicationem tuā. & ad ortū lucis te adorare. Ingrati enī spes tanq̄ hiber regem suum. i. antichristum. Constituta sc̄ frigore infidelitatis.

Sin fructu justicie nalis glacies tabescet. & disperset s̄ q̄ traditō corū nulli vīsu apta. q̄ cœa sunt duces cœorum tanq̄ aqua supuacua.

Ca. XVII.

Agnā enim sūt quibus creaturā regis vīuersā in qua q̄ abdī iudicia tua dñe. & inenarrata decrevisti nullus narrare poterit. quia s. creabilia verba tua. prop̄ hēc indiscretōnē suum credere et intelligere voluerunt. pliniate anime errauerunt. Lū enīz egipciū.

psuasum habent iniqui posse dñs. Quia tene ri natōni sancte. vinculis tenebra bras palpabiles patiunt̄. et merito peccatorum & longe noctis ppediti. inclusi rum suorum. et tenebrose obliuionis puniti. sub tectis fugitiui. ppetue. puiden tie placuerunt. & dum putant se la tere in obscuris peccatis. tenebroso obliuionis velamento dispersi sunt. pauētes horrendē. & cuz ammiratione nimia perturbati. Neq̄ enī quę continebat illos spelunca

per em̄ tenebras comitā horror. & quanto minus discernit quis quę circa se sunt. tanto magis metuit vndiq̄ aduersa patiunt̄. Sic egipciū triduo maias tenebras patiebātur. quas nec sol. nec luna. nec stelle poterat illuminare. & vñicūs iacebant. nimio terrore pauebāt. Qd̄ autē dicit tristes psonas eas terrisse. potuit fieri ut demones aliqua fantasmata ingereret. q̄ eos ad augmentū penaz exterrerent. Persecut̄ ores quoq̄ fidei & p̄titatis:

ta. ut creatoris suo magis deuoti fierēt. quis vñicū sentiret auxiliū. qm̄ nō natūritatis fructus pascunt hoīes. sed sermo tuus z̄. Unū moy ses dedit tibi cibū māna. ut ondēr̄ p̄no in solo pane vivit hō. & in om̄i vībo q̄d pcedit te ore tei. Sed semp ingrati fuerūt. & figura tenētes. veritātē repulerunt. Ad eccliam cū tra trāslata sūt. Om̄ia em̄ in figura contingebant illis. Scripta sūt autē ppter nos. Unde paul. Patres nostri oīs sub nube fuerūnt. & oīs mare trā. z̄. De tra autē erat christū. i. totius legis firmamen tū. & figura veritas. in quę qui crediderit. tam legē impluit. Qui autē nō crediderit. tanq̄ p̄uaricator legis ineternum pbit.

Tū notū om̄. z̄. Rab. Iste cibū histōrialiter psebat p̄ies nōtōs. & ad om̄i veri solis liq̄iebat. i. in nātūrātē christi ad spū alē vīsu soluebat. & c̄ leste sacramentū vīcatur. ut pueniamus in benedicōnib⁹ solē id est. christi diuinitatem eternis p̄conq̄ p̄ dicentes. In principio erat verbu⁹ & ver. erat ad ortū vēto sol. i. christi dicam? Verbum caro factū est et habitabit in nobis.

Ca XVIII.

Magna em̄

Rab. Misticē omnes psecutores ecclie chri sti. scelerū suorum tenebras patiunt̄. nec vñicū scuri esse possunt. quos vexant rectores tenebraz barū vñicū ad exteriōres tenebras vñi erit fletū & stridor ventium. Unde. Om̄nis qui male agit odit lucem z̄. Hinc paul. Eratis aliq̄ tenebræ. nūc autē lux in domino z̄.

Ne q̄ em̄ z̄. Se sunt. tanto magis metuit vndiq̄ aduersa patiunt̄. Sic egipciū triduo maias tenebras patiebātur. quas nec sol. nec luna. nec stelle poterat illuminare. & vñicūs iacebant. nimio terrore pauebāt. Qd̄ autē dicit tristes psonas eas terrisse. potuit fieri ut demones aliqua fantasmata ingereret. q̄ eos ad augmentū penaz exterrerent. Persecut̄ ores quoq̄ fidei & p̄titatis:

circundant tenebris pec-
catorum qui ignorat sole
iusticie. nec predicatorum
illuminat eos fulgore do-
ctrinae. hos etiam sonus
descendens. i. ministris
celestis perturbat. et so-
ne tristes. i. temores.
que torturi terrificat
nec tantum fructuose
penitentia. sed tamen
in omni re quae pertur-
bat ore te. sed long
ingratia fuit. fuga
temores. ventus respi-
ciens. ventus respi-
ciens. ventus respi-
ciens. ventus respi-
ciens.

Timore plenus
Quia vndeque penas
formidabat. quanto enim
sunt graniores dolores
tanto maiores timent
horros.

Et magice ar. et
Rab. Cum magi in fru-
ctuose penitentia. sed de-
sperates thesaurizant
sibi iram in die indicij

Cetima ar. et
Rab. Tunc magi in egi-
pro supati essent virtu-
tute signorum: dixerunt.
digitus dei est hic. et quod
paulo annos medicos se
iactabant. serpentes et
terra animalia metue-
bant. Sic quoque qui
christianae teridet reli-
gione quam artes suas ia-
cunt sicut divini. an-
rupsicere heretici et scis-
matici. Iles doctores se
similiter christi poten-
tia vincere. et antiqui
serpentes cum angelis
suis serum patientur
inimicum.

Et aerem Rab.
Dimicatem timoris
notat quem imminentibus
penis redargente
conscientia patiuntur
cum autem semper timida
nequitia. paucis sibi
dari idem. supplicio
condemnata est

Proditio cogit.
et Timor. sed perdit infi-
mitatem supbientis.
qui vanam spem auxilio-
rum se extollit cogita-
do cum posse se sperat
quod efficere non po-
test. vel possit. et dum
virtus minor est vali-
tudo rerum quas ex-
trinsecus patitur. ma-
iorem putat esse poten-
tiam. hoc in persecutori-
bus fidelium frequen-
ter evenit. qui se poter-
tes extinxunt cum san-
ctos cruciant potestia
eorum victi. metis angustia costristati. cognoscunt se non posse quod cupiebant. et
majorem esse fortitudinem dei. qui sic vincit in militibus suis.

Illi autem in Egipti. horrore tenebrarum circundati. nec inuigilantes. nec
dormientes quietescere poterant. quia horrendis monstris et visionibus et ter-
ribus quoque fida et tremebant.

sine timore custodiebat. quoniam sonus
descendens perturbabat illos. et psone
ne tristes illis apparebant. pauores
perturbabant. Et ignis quidez nulla
vis poterat illis lumine preberere. nec
siderum limpide flammam illuminare
poterant illa noctem horrendam.

Apparebat autem illius subitanus ignis.
quia impios cruciat
timore plenus. et timore percussi illius
que non videbatur facie. estimabatur
deteriora esse que videbatur. Et
magice artis appositi erat derisus
et sapientie gloria correcto cum contumelia. Illi enim qui promitebant
mores. et perturbatores se expellere
ab anima languore. hic cum derisu
pleni timore languebant. Nam et si
nihil illos ex monstris perturbabat.
transitu animalium et serpentium sibi
latione comoti. tremebant pibant.
Etaerem quem nulla rore quis effun-
gere posset. negantes se videre. Fre-
quenter enim occupant pessima re
argente conscientia. Cum sit enim ti-
mida nequitia. data est in omnibus
condemnatibus. Semper enim presumit
que non habet tranquillitatem conscientiam.
seua perturbata conscientia. Nihil ei-
prio coprimitur. et medica
est timor nisi presumptibus adiutori-
um. prodito cogitatibus auxiliorum.
Et dum ab intro minor est expecta-
tio. maiorem computat potentiam eius
cause. de qua tormentum presstat. Illi
autem qui impotenter vere nocte. et ab
infusis. et ab altissimis supuenien-
tem. eundem somnum dormientes ali-
quam monstro exagitabant timore.

Aliquando anime deficiebant tradu-

ctione. Subitaneus enim illis et in
speratus timor supuenerat. Deinde
si quis ex illis decidisset. custo-
diebat in carcere sine ferro reclu-
sus. Si enim rusticus quis erat. aut
pastor aut agri laboressus oparius pre-
occupatus esset. ineffugibile sustine-
bat necessitatem. Una enim cathena
tenebrarum omnes erant colligati. Si
ue spuma sibilans. aut inter spissos
ramos aurum sonus suavis. aut vis
aque decurrentis nimis. aut sonus
validus precipitantum petras. aut
ludetum animalium cursus iuisus. aut
mugientum valida bestiarum vor-
bus echo. deficientes faciebant illos
pre timore. Omnis enim orbis
terrae limpido illuminabatur lumi-
ne. et non impeditis opibus coni-
nebatur. Solis autem illis supposita
erat grauis nox. imago tenebrarum.
que supueta illis erat. Ipsi ergo
sibi erant grauiores tenebre.

Ca. XVII
Israelites quos fides et puritas conscientiae illuminabant
Auctis autem suis
corporis. et spiritalis. et alias. et horum
maxima erat lux. et horum
quidem vocem audiebant. sed figura-
ram non videbant. Et quia non et ipsi
casibus plegas. et eadem passi erant. magnificabantur.
te. et quod ante lesi erant. quod non ledie-
bantur. gratias agebant tibi. et ut es
set differentia. te deum petebat. Pro-
pter quod ignis ardenter columnas
nubibus ducebantur. habuerunt ducem ignotum viam. et sole
sine lesura boni hospitii prestitisti
egipti.

Digni quidem illi carere luce. et pati-

re non nemo circumdabat
neccededidi dabant sa-
cultas. quia sine cope-
de et cathena ferrea. car-
cere tamen tenebrarum
claudebantur. Unde
tribus diebus nemo vi-
vit fratres suos. nec mo-
nit se in loco suo in quo
erat.

Andicis miseri cri-
ciabantur. quidquid
anribus vel oculis. vel
quolibet sensu percipie-
bant. tanquam picalosus
formidabant.

Omnis enim or.
Quasi impigerant in
tenebris. Sed ubi cu-
m habitabant filii is-
rael. lux erat.

Imago tenebre.
Grauiores sunt tenebre
spuma corporibus. qui
ducunt homines ad ex-
teriorum tenebras. ubi
erit fletus et stridor de-
tinum. quas egypcia te-
nebre figurant. Hinc
enim corpora ibi nullo
bono operi utilia. ita
et hinc anima simul et cor-
pora etenim carcere da-
nantur. ubi necratio.
nec locus. nec tempus
est opandi.

Ca. XVIII
Sanctis autem
tuis et Israhelite in
egipto. sub pharaone
laborabant. christia-
nos dyabolus in mu-
ndo affigit. quos tam
maxima lux illuminat
que illuminat omnem
hominem venientem
in hunc mundum. ho-
rum vocem audiunt
imici. sed non agnoscent
figuram veritatis. quod
in eis. his coluna ignis
in nocte. et columba nu-
bis in die lucet. quia in
carnatum christi. et in p-
speris in aduersis pro-
tegit.

Digni quidem et
Rab. Merito egypciis te-
nebrarum penam patie-
bantur. qui iniuria ce-
cati populus cuius tra-
denda erat. captiuum
retinere volebant. et cum
infantes hebreorum ne
care disponebant. uno
id est moysae dei indicio
liberato. multitudine ad
uerfacionem per ipsum
submersa est. Sic hostes spirituales qui ecclesiam dei opprimere molirentur.

electis dei per baptismum liberatis. cum rege suo. id est dyabolo. in ipso
baptismo per christi potentiam opprimuntur. cur mysterium ratum in antiquis pa-
triis figurata. et in aduentu christi completa est.

Absconde em̄ sa-
habus. Populus
israeli ēgypto iussu do-
mini pascha celebra-
vit. Unde dicit eos
absconde sacrificasse.
quia men hostium id
occidit faciebat. ubi
legem pasche quę te
inceps seruanda erat;
q̄ moysen didicerunt.
temptatōz reproboz
ad tempus passi. & ci-
to diuina ope liberati.
Similiter tempore gratie
serni dei quib⁹ eis le-
data diuina. in cōcor-
dia dñiū testamēto-
rum a p̄secutorib⁹ qn-
qz impediunt. ne reli-
gionem christianā pa-
lam faciant. si in absco-
dito cordis semp dñiō
sacrificat. Unde Sa-
crificium deo sp̄is con-
tributatis. Et alibi.
In me sunt dñs vo-
ta tua. q̄ red. lau. t.

Rab. Memorat de-
um prouississe primoge-
nita ēgypti. rbi nec sīc
prins simulacrum ēgy-
pti. sed pala cogebat
exire populi dei. dicē-
tes. Omnes moriemur
Omnipotens
sermo filius. De q̄
dicitur. In principio
erat verba zc. hi cibra
chium & dextera noīa-
tur. ppter effectuaz di-
ning virtutis potentiam.
hic tunc p̄ angeli
ministerii indicia sua
fecit primogenitis ēgi-
ptiorum. qui postmo-
dum sanctificauit sibi
primogenitos hebreo-
rum. nunc quoqz per
aqua baptizimi saluat
multitudine credenti-
um. & iterfecit multitu-
dinem spiritualiū bo-
stium.

Clisiones em̄.
zc. Hoc diuine boni
tatis est quis peccantes
castigat ut abstineat.
& penitentiam agant.
Si aut patientia dei
abundant. sine excusa-
tione īternum puni-
entur.

Letigit aut zc.
haban. Memorat
q̄ post īterfectionem
chore. daibar. & abi-
ron. silj israel murmurauerunt contra moysen. & aaron dicentes. Nos īter-
fecisti populum dñi. & crescente tumultu fugerunt moyses & aaron ī taber-
naclo fedensis. Quibus ait dominus. Discedite & interficiam illos. Cūqz
cedidissent in faciem. dicit moyses ad aaron. Colle thuribulum & mitte ī
censum. & ora pro eis. quia plaga defecit. Paruit aut aaron. thurificauit
& oravit. & plaga cessauit. In moysel significatur. que vocet homines sci-
entur.

carcerem tenebraz. qui iclusos cu-
stodiebant sanctos filios tuos per
quos incipiebat incorruptū legis
lumen seculo dari. Cum cogitarēt
iustoz occidere infantes. & uno ex
posito filio & liberato in traductio-
ne illorum multitudine filiorum
abstulisti. & p̄ic illos p̄didisti ī aqua
valida. Illa em̄ nor cognita ē ante
a patribus nostris. vt vere sc̄ientes
quibus iuramentis crediderunt.
sicut moyſi
animequiores essent. Suscepta ē
aut a populo tuo sanitas quidem
iustorum. iniustoz aut extremitas.
Sicut ei lesisti aduersarios no-
stros. sic prouocans magnificasti.
Absconde em̄ sacrificabāt iusti pue-
ri bonoz. & iusticie legē ī concor-
corde. alias similitudine
disposuerunt. similiter bona
na et mala pcepturos iustos. patri omnī decā
& mala recepturos iustos. patrias
tantes laudes decantantes laudes. Resonabat
autē incōueniens inimicoz vox.
& flebilis audiebas planctus plora-
torum iustitū. Simili aut pena
seruus cum dñō afflictus est. & po-
pularis homo regi similia passus.
Similiter ergo om̄es uno nomine
mortis. mortuos habebāt innūc-
rabiles. Nec em̄ ad sepeliēdum vi-
ui sufficiebat. qm̄ uno momento q̄
erat p̄clarior natō eoz. extermina-
ta est. De omnibus em̄ nō credētes
propter beneficia. tūc cū primū fuit
it exterminium primogenitoroz spo-
ponderunt populu dei se esse. Cūz
em̄. quietū silentū p̄tineret omnia

& nor ī suo cursu mediū iter habe-
ret. omnipotens sermo tuus dñs ex-
iliens de celo. a regalibus sedibus
Quia sermo dñi viu⁹ et efficac. q̄ pe-
venit. durus bellator in media et
metrabilior omni gladio anticipari. In veritate.
terminij terra p̄silij. gladi⁹ acutus
et sine villa fictione omnia iudicat et dispomit.
insimulatū impiu⁹ portas tuu⁹. et
stans repleuit omnia morte. & v̄l
q̄ ad celum attingebat stans ī ter-
rena. tunc vigilatibus. nec dormientibus dare
ra. Tunc continuo visus somno-
tur requies eis. qui propter sedera sua passuri
rum maloz turbauerūt illos. et ti-
erant tormenta pectua. Et ali⁹
alibi. p̄iectus seminiu⁹. ppter quā
moriebas causā demōstrabat. mo-
tis. Clisiones em̄ que illos turba-
uerūt hēc p̄monebāt. ne insciū qua-
re mala patiebānt p̄irent. Letigit
autē tunc & iustos tēptatō mortis.
que facta fuit post īcedūm chore.
& p̄motio in beremo facta est mul-
titudinis. s̄ nō diu p̄mansit ira tua.
Propans em̄ hō sine querela dep-
cari pro populis proferēs seruitu-
is sue scutū. orōem. & p̄ incensum
depicationē allegās. restitit ire. & fi-
gōplorio ut ī sin-
nem imposuit necessitatī. ostēdens
gulis repantur omnia
quoniam tuus ē famulus. Vicit autē
turbas nō in virtute corporis. nec ar-
matura potentie. s̄ verbo illuz qui-
se uerabat subiecit. iuramēta parē-
tum & testamētu p̄memorās. Cum
em̄ iam aceruati cecidissent sup al-
teruz mortui. interstetit. & ampu-
tavit impetu. & diuisit illā q̄ ad vi-
uos ducebat viā. Investeci podo-
ris quaz habebat. totus erat orbis
terrarum. & parētum magnalia illā.

tiam & tei amorem. in
aaron supplicandi et
orandi forma. Cum ḡ
indignatur dñs. si re-
deat lex in cor nostrū
cōmonens & docēs cō-
nerti ad penitentiam
satissimacē p̄ delictis.
supplicare p̄ culpis. c̄f
sabit indignatō. & pla-
cabitur dominus. & p̄
picabitur quasi moy-
se & aaron interceden-
tibus. Si vero indu-
rentur corda nostra ut
dicamus. non est dñs
cura de vita mortalī
& hui⁹ modi. patet nō
esse in nobis moyſen &
aaron. s. legis scientiā.
& penitentie fructū. per
quos interitū possim⁹
enadere.

In veste em̄ p̄:
zc. Fūlūm terz depu-
tāt hebrei. q̄ et terra gi-
gnitur purpurā mari
quia et eius coelestis tin-
gunt. iacintūm aeri;
pter caloris similitu-
dinem. cōcūm igni et
etheri. vt s̄z pro toto
mundo oret pontifex.
Siquidem ex terra. ex
aqua. & aere. tūc cō-
sistit mundus. & ele-
menta sunt omnium.
Vnde primū vellē-
tum lineū est. qd̄ terrā
significat. Secundūm
iacintūm. qd̄ aere
demonstrat. q̄ dete-
rensis paulatim ad ex-
celsa leuamur. tipa ve-
stis iacintina a capite
v̄sq ad talos venēs.
indicat aere de cel. v̄l
q̄ ad terram fūlūm.
Dala aut punica.
& tintinnabula in īfe-
rioribus posita. fulgu-
ra tonitrusqz demon-
strat. vel omnī elemē-
torozsonantia. & vniū
sa sibi pplexa. vt ī sin-
gulis repantur omnia.

Supradicti colores
auro intexti sunt. quia
vitalis calor. & diuini
sensus prudētia vni-
uersa penetrat.
Supbumerale. & vnu-
os lapides smaragdi-
nos. vel onichinos. q̄
desug sunt. & vtruncqz
bumerum tegunt. duo
emisperia iterantur
qzor aliud sup terrā. aliud sub terra. vel solē & lunā q̄ desug rutilant
Zona qua sacerdotis pectus artat. & linea tunica. i. terra p̄stringit. occ-
ans esse dicunt. Rationale vero dicit terrā que instar puncti. licet in se om-
nia p̄tineat. a cunctis veler elementis
Duodecim lapides zodiaci circulū. vel. xii. menses. Singulis quoqz
zodiaci assūgūt singula tpa. & bisteros mēses deputant. Dulce autes

q̄d in medio est appelle
latur rōnale, rōne em̄
cūcta sunt plena, et ter-
rena celestibz inherenter
Imo rō terrenoꝝ et tē-
pox caloris et frigoris
et duplex inter vrasqz
tempies. te celi cursu-
tōne descedit. **Vñ** ra-
tonale cū ephor fortis
stringit. In rōali vero
logion i manifestatō.
doctrina et v̄itas h̄ec
signat q̄ nā q̄ in di ra-
tōne mēdaciū sit. et ipa
veritas multis signis
et argumētis mōstrat
bominibz. **Un** factū ē
vt rōem sol' z long. an
noꝝ et mensū. tempoz
et horaz. tēpestatis et
serenitatis. ventorū et
omniū reꝝ noscerem⁹.
accipitētes a deo sapie-
tiā. et h̄o habitatore et
doctore fabrice totius
sciam. Sup oia cedar⁹
et vitta iacinctina: celū
monstrat. ari lamina
in frōte pontificis. scri-
ptūs nomē dei. vñū
la q̄ subter sunt dei ar-
bitrio gubernari.

Dis autē rōe
rus pōtīfex iesus chris-
tus assumpti batillo
humani carnis et sup-
posito igne altaris. i.
aia cū qua incarnaꝝ ē
et adiecto incenso. id ē.
spū imaculato. medi⁹
stetit iter viuos et mor-
tuos. et mortē repulit.
testimōnes dyabolū qui
habebat mortis ipiū.
vt q̄ credit in enī mo-
ritat in eterñā. Hoc mi-
steriū iam tūc vastator
expauit. Agnoscebat
enī figurā batili. ignis
incens. et q̄lis offerēda
hostia esset ab illo qui
medi⁹ erat inter viuos
et mortuos. et illos qui
dē imago saluavit. ad
nos aut̄ v̄itas puenit.
Neq̄ enī indumenta
pōtīfici purpura bis-
so. linoꝝ p̄texta eru-
buissest vastator. Et ha
indumenta s̄i pōtīfici
intellēxit. et his cessit.

Con figura pōtīfica
li: chrl̄tū futurꝝ p̄no-
sebat. Et quia viderat
carne induitū: non deū s̄ hominē p̄nꝝ credidit. **Vñ**. Si p̄gnouissent nāq̄
dominiū glorie crucifixissent.

Cimpīus autē rōe. Inimicis populi dei. vindicta v̄sq̄ ad p̄summatōes
sapuerit. quia nec v̄ita nec mores correxerat. fietis enī argumētis simula-
bant penitētā. et ideo n̄ meruerūt indulgentiā. **Vñ** pharao cū plagiis affli-
cas p̄lm̄ dei se dimissus. p̄mitteret. paululū respirans. ad domēticaz cru-
delitatiē reversus ē. donec in mari rubro fluctibz submersus est. Persecuto-

s v̄. vñ. Qui
lia et mōstra. **Tanq̄** enī equi depa-
ascendes super equos tuos. et quadriga tuā sal-
verunt escā. et tanq̄ agni exultaue-
rūt. magnificatē te dñe. q̄ liberasti

illos. **M**emores enī adhuc erant
illoꝝ. q̄ incolatu illoꝝ facta fuerā:
quēadmodū pro natōe animaliū.
produxit terra muscas. et pro pisci-

bus eructauit fluuiꝝ multitudineꝝ
ranaz. **N**ouissime autē viderūt no-
uā creaturā auiū. cū abducti cōcu-
piscentia postulauerunt escas epu-
latōnis. **I**n allocutōe enī desideri-
orū descēdit illis de mari ortigo
metra. et veratōes peccatoribz sup-
uenerunt. nō sine illis q̄ ante facta
erant argumentis. p̄ vim fluminū

Juste enī patiebantur scdm suas
nequicias. **E**tēni indetabiliorēz
hospitalitatē instituerūt.

hos. **H**ucebat enī illos
ad hūc finē digna necessitas. et ho-
rum q̄ acciderāt memoratōz amit-
tebat. vt q̄ deerat tormentis. replerz
punitō. et popul⁹ quidē tu⁹ mirabi-
liter trāsiret. illi autē nouā mortē in-
uenirēt. **O**mīs enī creatura ad suū

Seuia conditoris sui p̄ceptis obedit. et
in omniū ei deserit. Ad hoc enim creatura cre-
gen⁹ ab initō refugabaraf. deseruit
ata est. vt ei p̄ omnia obediēt.

enī tuis p̄ceptis. vt pueri tui custo-
dirēt. **I**ncarnatō chrl̄tū. qui cre-

direns illesī. **N**am nubes illoꝝ ca-
dētes lumine euangelij illustrat. et a p̄secutori-
stra obumbarbat. et ex aqua q̄ ante
bus protegit. **S**icut q̄b
erat terra apparūtarida. et in ma-
ptismū significat. in quo saluant fideles et suf-
ri rubro via sine impedimentō. et ca-
focantur demones

Percussi sunt autē cecitate
sicut illi in foribus iusti. cum subi-
taneis coopti essent tenebris. **Vñ**
quisq̄ transītū hostiū sui querebat
In se enī elementa p̄uertuntur. si
cur in organo qualitatē son⁹ iuu-
tatur. et omnia suum sonū custodi-
unt. **Vñ** estimari. et ipso certo visu

ctuntur. nō enī creaturam sibi condidit contrariaꝝ. s̄ per omnia voluntati
s̄e consentaneam.

Vñ estimari rōe. Rabanus. **D**omines enim riumenta profundum
maris rubri siccō vestigio transferunt. et rāng de fluviis procedētes. domos
egiptiorū impluerunt. Ignis cum grandine mixtus de celo rubeat. nec
ignis aquam nec aqua ignem impeditiebat. **Vñ** autē erant siti israel ne-
minem. clerunt. vt appareret p̄ elementa mundi non s̄ tantum conditio-
ni. s̄ creatoris deseruirent volantati

res enī christiani noīs
si p̄ stiterint in malicia
sua. sentiat in pena. q̄
tuz valcat dei iusticia

Alidētes tua.

Gicnos oportet libe-
ratori nrō exultantes
grās agere dicetel. **B**e-
nedic aia mea dñm rōe
Vñ apls. **S**ine inter-
missione oratei omibz
grās agite rōe

Produxit t.m.

Nota q̄ inimicis dei
terra pduxit mulcas. et
flauus ranas. cultori
bus autē tera tedit
fructuz. et mare carnis
alimenti. **D**ignum est
enī vt fidelibus suis p̄
opera sua nutrimenti
diuina procuret prouiden-
tia. Inimicis vero
condignū tormentum
q̄ subditaz sibi creatu-
ram inferat

Juste enī p. rōe.

Rabanus. **Q**ui anti-
quos dei seruos ad se
venientes crudeliter tra-
etauerunt. digni puni-
ti sunt. vt mente tene-
broſi. et affectu rigidi.
obscuritatē tenebrarū
et diuersorū dolororū in
corpo sustineret. q̄a-
to magis q̄ seruos chri-
sti et p̄dicatores euā
gelij contemnūt. **Vñ**.
Amen dico vobis. to-
lerabilius erit terre fo-
domoz. et gomoreoz
in die iudicij q̄ illi ci-
uitati. **B**ene autē dicas
q̄ p̄cussi sunt cecitate.
sicut illi tenebris exceca-
ti erant. qui in foribus
iusti. i. loth errabant.
hostiū transitū queren-
tes. et non inuenientes.
qui enī tenebras erro-
ris intus patitur. gra-
uissimis dannis vndi-
q̄s constringitur. quia
viam veritatis n̄ agno-
scit. et hostium q̄d chri-
stus est nō inuenit.

Gin se enī ele. rōe
Sicut in organo diu-
si soni ad concordiam
melodij tempamento
conuentiunt. ita disre-
pantia elemēta. serua-
to iure nature. ad crea-
toris voluntatem fle-

In oīb^o ei ma.
Misericos & misera-
tor dñs semp adest fi-
delio suis. quos semp
ptegit & regit. q̄s aliquā
i martino purgat. vñ
vasa figuli pbat for-
nar. & boies iustos tē-
ptatio tribulatōnis.
Multe em̄ tribulatio-
nes iustor. & de omni-
bus his liberauit eos
dñs

Ca. I.

Omnis sapia
z̄c. Libri ielū filij
syrach dicit se hieroni-
mus apud hebreos re-
perisse. nō ecclasticū
vt apud latinos. s̄ pa-
rabolas p̄notatiū. cui
iuncti erāt ecclastes. &
cantici canticor. vt la-
lomonē nō mō libroꝝ
nūo. s̄ i materiaꝝ ge-
nere coeqnaret. Libr^o
sapie nō reperisse
apud eos. s̄ magis ḡz
cam redolere eloquen-
tiā. quē nō nulli philo-
nis esse affirmat. Ecce
ecclasticus p̄o sic & eccl-
astes eccl̄s utilissim^o
est. q̄ p̄gregator. v̄ col-
lector. interpt̄at. sic ille
cōcionator. s̄ ecclastes
ad christū referit. & ad
quēlibet p̄dicatore ec-
clasticū. q̄ p̄pter exel-
lentia virtutū suarū pa-
narebos. i omniū vir-
tutū capat appellatur
Cū tāta claritas. tā.
taq̄ latinitas ē: vt ip-
se sibi ḡmenta sit.

Omnis sapia z̄c.
Rab. Incipit ab etiā
tei sapia q̄ chilī. q̄
cum patre et sp̄ aī sc̄ula
fin illud. In prin-
cipio erat verbū & ver-
bū erat apud dñm z̄c.

Adō deo z̄c.
Quia christ̄s fons vite
lux vera: de patre na-
scit. & oia p̄ ip̄m facta
sunt. & sine ip̄o factū ē
nibil. quisquis hacta-
pietia carz. in tenebris
ambulat. & nescit quo
vadat. Sapietia enī
huīs mundi stulticia
est apud dñm. & prude-
tia carnis mors.

Arena ma. z̄c.
Rab. Corporalia spi-
ritualib̄ cōpar. vt ex
difficillimis q̄d omni-
no impossibile est esti-
metur. Si em̄ hec que-

potest Agrestia em̄ in aquatica cō-
uerterbantur. & quēcūq̄ erāt natā-
tia in terra trāsibāt Ignis in aqua
valebat supra suā virtutē. & aqua
extinguens naturę obliuiscēbat
Flam̄e econtrario corruptibilium
animaliū non vexauerunt carnes
coambulantiū. nec dissoluebat illā
quē facile dissoluebat sicut glacies
bonam escam. In omnib^o em̄ ma-
gnificasti populu tuū bñē. & hono-
rasti. & nō desperisti. in omni tpe
etiā in omni loco assistens eis

Incipit prologus libri iesu si-
tn syracb qui ecclasticō ap-
pellatur

Vitorū no-
bis & magnorū p̄ legē
et prophetas alioꝝ
qui secuti sūr illos sa-
pientia demonstrata
est: in quibus oportet laudare isra-
el doctrinę & sapietę causa. q̄z nō
solum ipsos loquētes necesse ē esse
peritos. sed etia extraneos posse &
discentes & scribentes docassimos
fieri. **A**ius me^o iesus postq̄ se am-
plius dedit ad diligentia lectōnis
legis & prophetar. & alioꝝ libroꝝ
qui nobis a pēnitibus nostris tra-
diti sunt. voluit & ipse scribere ali-
quid horꝝ quē ad doctrinā & sapiē-
tiam p̄tinent. vt desiderātes disce-
re & ilorū p̄tiri magis magis
attendant animo. & confirmantur
ad legitimā vitā. **V**itorū itaq̄ ve-
nire vos cum benivolentia. & atte-
tiori studio lectionē facere & veniā
habere in illis in quibus videmur
sequentes imaginē sapie. & defice-
re in verboꝝ compositōne. **N**ā de-
ficient verba hebraica q̄n fuerint
trāslata ad alterā liguā. **N**ō aut̄ so-
lū hēc. s̄ & ip̄a lex & prophete. cete-
raq̄ alioꝝ libroꝝ nō quam habet
differentiaz q̄n inter se dicunt. **N**ā
in octauo & tricresimo anno & tem-
poribus p̄tolomei euergetis regis
postq̄ pueni in egyp̄tum. & cu mul-
tu ip̄is ibi fuisse. inueni ibi libros
relictos non parue neq̄ p̄temnen-
de doctrinę. **I**raq̄ bonū & necessa-
rium putau. & ipse aliquā addere

diligentiam & labore interpretandi
librum istuz. & multa vigilia artuli
doctrinam in spacio tēpis ad illā
ad finem ducunt librꝝ istuz dare. &
illis qui volunt animuz intendere
& discere quēadmodū oporteat in-
studiare mores qui scđm legem do-
mini proposuerint vitam agere.

Ca. I.

Mnis sapi /

entia a domino deo ē
& cum illo fuit semp.
et est an euum. **A**renā maris et plu-
nię guttas. & dies seculi q̄s dinū
rauit. Altitudinem celi. & latitudi-
nem terre. et profundū abyssi. q̄s
dimensus est. Sapiam dei p̄cedē-
tem̄omia: quis inuestigauit. **D**ri-
or omniū creata est sapia. & intelle-
ctus prudentię ab eo. **F**ons sapi-
entie verbum dei in excelsis. et in
gressus illius mandata eterna. **R**a-
go.

Sapietie cui reuelata est. & astu-
tias illius quis agnouit. **D**isci-
plina sapietie cui reuelata est & mani-
festata. et multiplicatōz ingressus

illius quis intellexit? **U**nus est al-
tissimus. creator omniū omnipotēs
& rex potens. & metuendus nimis
sedens sup thronū illius. & domi-
nans deus. **I**pse creauit illā sp̄iri-
tus sancto. & vidit et dinumeravit.
et mensus est. **E**t effudit illam sup
omnia opa sua. et sup omnē carnē
scđm datum suū. p̄ber illam diligē-
qui coctea p̄mo. **V**irtutuz
tibus se. **T**imor domini gloria et
in p̄senti rece confessionis.

Sin futuro **E**cclēsiae
gloriatō. lēticia et corona exultati
atitudinis. & amore incarrabili. **S**in p̄tu-
onis. **T**imor domini delectabit
cor. et dabit lēticiam et gaudium
in longitudinem d̄ierum. **T**imenti
cēna beatitudo in fine bñō vice
dñm bene erit in extremis. & in die

in certo numero & men-
sura & pondere condi-
ta sunt. nemo p̄t di-
numerare. q̄nto min-
sapiam dei sine initio
& sine fine inenorabi-
lem inestimabile pote-
rit inuestigare

Drior omniū
creata est sapia.
Creata scđm huma-
nitatem in consilio dei
patris. s̄. p̄ salutē bñā
ni generis p̄destinata
est uncarnari. **R**ozādū
aut̄ q̄ p̄pter unitatem
ps̄ong. aliqui dicitur
dictur gen̄sus. aliquā
creatus

Fons sapie.
Origo omnis sapiē
a verbo dei procedit
qd̄ deus ex deo semp
cum patre manet in ce-
lis. & ingressus mundū
p̄ dispensatōz huma-
nitatis. tedit mādata
salutis. **A**nde Verba
vite eternae habet.

Radix. **D**estinat
nemines posse p̄fundī
tatem dei penetrare. l̄
magnitudinez bonita-
tis eius & misericordie
Ande ad liberationē
& illuminationē huma-
ni generis homo fieri
dignatus est. **D**inde.
Generationē nō quis
enarrabit

Ipse creauit z̄c
Unigeniti. s̄. aduen-
tum p̄ verbū sibi co-
ternum cum sp̄sō dī-
spensauit. quonō per
virginis partu ad sa-
lutem mundi veniret.
& creaturas reparat. et
homini ad agnōtēn
& dilectionē sui reuoca-
ret. & dāns illi donū sp̄i-
ritus sancti. vt eius mu-
nere salutē in eternū

Timor domini
z̄c. **B**eatiss vir qui t̄
met dominā in māda-
tis ei^o cupit nimis. gla-
& diuitiē domo c̄rā

Timor do. g. z̄c
Rab. Dñe sp̄s sunt
timoris. De altera d̄.
Timor anime in cari-
tate r̄. **Q**ui hunc ba-
bent p̄pter metu gebē
ne peccare desinunt. &
vitam corrigunt. hic
introduci caritatē. & fo-
ras mittit. **Q**ui em̄ sic
tim̄. nouū amat nec
desiderat bona. sed ca-
uet mala. & tamē se cor-
igit & bona desidera-